

ร่าง
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๒

อ.พ. ๘/๒๕๕๒

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมทั้งสิ้นจำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดยนายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

๒. เสนอโดยนายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑

๓. เสนอโดยนายถวิล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ และ

ได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑

๔. เสนอโดยนายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๔ ฉบับดังกล่าว ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และได้ลงมติไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ ที่นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ โดยได้ลงมติรับหลักการด้วยคะแนนเสียง

๗ เสียง ไม่รับหลักการ ๒๔๙ เสียง และงดออกเสียง ๖ เสียง จึงเป็นอันตกไป และ

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดยนายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ และนายถวิล ไพรสณฑ์ กับคณะ รวมจำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งมีหลักการในทำนองเดียวกันรวมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๔๘ เสียง ไม่รับหลักการ ๗ เสียง และงดออกเสียง ๖ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองขึ้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติที่นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ เป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน และ

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สองเรียงลำดับมาตรา และได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามร่างเดิมที่เสนอโดยนายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ (ร่างที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติให้ใช้เป็นหลักในการพิจารณา) ด้วยคะแนนเสียง

๒๔๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ๔ เสียง และงดออกเสียง ๓ เสียง ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำกัดให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๔ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. ชื่อพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า
“พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”
(ร่างมาตรา ๑)

๒. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๓. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๔. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดห้ามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ

ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๘/๒)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวม ข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายภราดร ปริศนานันท์กุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายถวิล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายนิยม วรรณัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติ
ของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณา
ของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เมษายน ๒๕๕๖

เอกสารประกอบการพิจารณา
จัดทำโดย

นายหน้ท ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุนันทา เรืองฉาย	นิติกร ๕
นางสาวเกตุฉลิษฐ์ วรรณทอง	วิทยากร ๔
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการ ๖
นางรัตติกานูต์ บุชรียัง	เจ้าพนักงานธุรการ ๒
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร
ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้น
ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา
www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย
วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๖
- ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๘
 ๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
ขั้นรับหลักการ..... ๘
 ๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๑๑
 ๓. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง..... ๑๒
 - ๓.๑ ประเด็นและสาระสำคัญที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง ๑๒
 - ๓.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ๑๒
 ๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๑๔

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. ๒๕๓๗ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว..... ๑๗

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบล

และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ๒๑
- แนวคิดเกี่ยวกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่างประเทศ ๓๐
- วาระการดำรงตำแหน่งของฝ่ายบริหารท้องถิ่นต่างประเทศ ๔๑
- บทสรุปการประชุม เรื่อง “วาระผู้บริหารท้องถิ่นคือผู้กำหนด
ไม่ใช่ใช้กฎหมายหรือ พ.ร.บ. กำหนด” ๔๔
- บทสัมภาษณ์ รศ.ดร. โกวิทช์ พวงงาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น ๔๘

- ภาคผนวก ๑ : พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) (๑)
- ภาคผนวก ๒ : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคชาติไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคชาติไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๙)
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖
กับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคชาติไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๑๑)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ภาคผนวก ๓ : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๑๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๑๙)
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖
กับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๒๑)
- ภาคผนวก ๔ : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายถวิล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (๒๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายถวิล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๓๐)
- ภาคผนวก ๕ : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๓๑)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)..... (๓๙)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ภาคผนวก ๖ : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร (๕๑)
- ภาคผนวก ๗ : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (๕๑)
-

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดยนายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่พุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

๒. เสนอโดยนายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่พุธที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑

๓. เสนอโดยนายถวิล ไพรสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่พุธที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑

๔. เสนอโดยนายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่พุธที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับที่ ๑ - ๓ มีหลักการและเหตุผลในทำนองเดียวกัน มีหลักการและเหตุผลในการเสนอ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำกัดให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำหรับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ฉบับที่ ๔ ที่เสนอโดยนายนิยม วรรณัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ มีหลักการและเหตุผลในการเสนอแตกต่างกับฉบับที่ ๑ - ๓ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘ มาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๕๘/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘/๕ และมาตรา ๖๔ (๙) และวรรคสามแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ยังไม่เหมาะสมกับสภาวะการในปัจจุบัน จึงสมควรกำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ นายถวิล ไพรสณฑ์ กับคณะ และนายนิยม วรรณัญญา กับคณะ เป็นผู้เสนอในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่พุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เมื่อผู้เสนอได้แถลงหลักการและเหตุผลตามลำดับ ต่อมาผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้ปรึกษาที่ประชุมเพื่อขอแยกการลงมติ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ของนายนิยม วรปัญญา กับคณะ มีหลักการและเหตุผลต่างกัน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบจากนั้นที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๑ ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของนายนิยม วรปัญญา กับคณะ ดังนั้นจึงถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวเป็นอันตกไป

ต่อจากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจึงได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่นำเสนอโดยนายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ และนายถวิล ไพรสณฑ์ กับคณะ ทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๔๘ เสียง ไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๗ เสียง และงดออกเสียง ๖ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติที่นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

๑. นายประจักษ์	แก้วกล้าหาญ	ประธานคณะกรรมการ			
๒. นายชินวรณ์	บุญเกียรติ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง			
๓. นายพีระเพชร	ศิริกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง			
๔. นายภราดร	ปริศนานันทกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม			
๕. นายถวิล	ไพรสณฑ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ			
๖. นายไพจิต	ศรีวราชน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ			
๗.*	นายจรินทร์	จักกะพาก	เลขานุการคณะกรรมการ		
๘.	นายอันวาร์	สาและ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง		
๙.	นายสุรศักดิ์	พันธ์เจริญวรกุล	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง		
๑๐.	ร้อยโท ปรีชาพล	พงษ์พานิช	โฆษกคณะกรรมการ		
๑๑.	นายประมวล	พงศ์ถาวรเดช	โฆษกคณะกรรมการ		
๑๒.	นายเฉลิมชัย	ศรีอ่อน	๑๓. นายชาดา	ไทยเศรษฐี	
๑๔.*	นายชาติรี	อยู่ประเสริฐ	๑๕.*	นายดุขมิ	สุวัฒน์ติยากร
๑๖.	นายทศพล	เพ็งสัสม์	๑๗.	นายเทวฤทธิ์	นิกรเทศ
๑๘.*	นายเทิดเกียรติ	ชินสรนันท์	๑๙.*	นายนพดล	แก้วสุพัฒน์
๒๐.	นางนันทนา	ทิมสุวรรณ	๒๑.	นายนิยม	วรปัญญา
๒๒.	พันตำรวจโท นกุล	แสงศิริ	๒๓.	นายประนอม	โพธิ์คำ

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

๒๔. นายประเสริฐ บุญชัยสุข	๒๕. นายประเสริฐ บุญเรือง
๒๖. นางมลิวลัย ธีญญสุกุลกิจ	๒๗.* นายมานพ บัทมมัลย์
๒๘. นางสาวละออง ดิยะไพรัช	๒๘.* นายวสันต์ วรณโรทร
๓๐.* นายวันชัย จันทร์พร	๓๑. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์
๓๒. นายวิรัช ร่มเย็น	๓๓. นายศุภชัย ศรีหล้า
๓๔. นายสมชาย โล่สถาพรพิพิธ	๓๕. นายอรรถพร พลบุตร
๓๖. นายอาร์พีญ อุตรสินธุ์	

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ และสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ โดยพิจารณาเรียงลำดับมาตรา จนจบร่างแล้ว และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามร่างเดิมที่นายพีระเพชร ศิริกุล เป็นผู้เสนอ (ร่างที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติให้ใช้เป็นหลักในการพิจารณา) ด้วยคะแนนเสียง ๒๔๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ๔ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดหรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๑

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

^๑ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า

“เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติ

ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ได้พิจารณาและเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการการปกครองวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

เห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป"

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำกัดให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดห้ามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒) ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”

ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎรได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ดังนี้

**๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง
ขั้นรับหลักการ**

๑. **นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย**
กับคณะ ได้มอบหมายให้ นายเอกพจน์ ปานแยม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย
เป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
โดยไม่จำกัดให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๘ สัตต)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติ
บางประการไม่เหมาะสม เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิ
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นดุลพินิจของประชาชนโดยเสรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. **นายพีระเพชร คิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน**
กับคณะ ได้มอบหมายให้ นายจุมพฏ บุญใหญ่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน เป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
โดยไม่จำกัดให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๘ สัตต)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบันเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมควรเปิดกว้างให้เป็นดุลพินิจของประชาชนโดยเสรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓. นายถวิล ไพรสมนต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ได้มอบหมายให้ นายชนิดพล ไชยรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ เป็นผู้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๔๘ สัตต และมาตรา ๔๘ ปัญจทศ และเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ ปัญจทศ/๑

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๔๘ สัตต และมาตรา ๔๘ ปัญจทศยังไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน เพราะเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง และเพื่อความสุจริตและเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง จึงห้ามนายกเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด รักษาการในตำแหน่งในระหว่างการเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งของตนเอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๔. นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน ได้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ ทวิ มาตรา ๔๘ เบญจ มาตรา ๔๘ สัตต วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ ทศ และมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๙) และวรรคสามแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้นายกองการบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ยังไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน จึงสมควรกำหนดให้สภาสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือก นายกองการบริหารส่วนตำบลจากสมาชิกสภาสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

เพื่อให้การบริหารงานของสมาคมตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ต่อจากนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง

๑.๑.๑ เกี่ยวกับการห้ามมิให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ

- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระหรือไม่เกิดแปดปีนั้น ขัดต่อหลักเจตนารมณ์ของประชาธิปไตย ที่ว่าประชาธิปไตย เป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ไม่เหมาะสมกับระบบการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องการเลือกบุคคลที่ตนเองไว้วางใจ หรือมีผลงานรับใช้ประชาชน โดยสุจริตเป็นที่ประจักษ์แต่ก็ไม่สามารถเลือกบุคคลนั้นได้รวมไปถึงผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ถูกจำกัดสิทธิมิให้เสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชนต่อไปอีกได้

- การจำกัดวาระการดำรงตำแหน่งอาจทำให้มีการละเลยประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ การบริหารงานอาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะเมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้วก็ลงสมัครรับเลือกตั้งไม่ได้อีก

๑.๑.๒ เกี่ยวกับข้อสังเกตการห้ามมิให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ

- ผู้ใช้อำนาจในการปกครองประเทศ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดอำเภอ ตำรวจ หรือหน่วยราชการอื่น ๆ จะมีการย้ายตามวาระทุก ๆ ๔ ปี กรรมการองค์การรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชนก็ถูกจำกัดวาระให้ดำรงตำแหน่งไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน ส่วนประเทศที่เจริญแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา ก็จำกัดวาระการดำรงตำแหน่งของประธานาธิบดีไว้ ๒ วาระเช่นกัน การจำกัดวาระไว้ ๒ ปีนั้น เป็นการสมเหตุสมผล คือตำแหน่งของผู้บริหารระดับท้องถิ่นคือนายก มีอำนาจและผลประโยชน์เยอะมาก ดังนั้นเงินที่จะใช้ในการบริหารท้องถิ่นก็จะรวมกันอยู่ที่นั่น จึงตั้งข้อสังเกตว่าการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นสามารถดำรงตำแหน่งได้เกิน ๒ วาระติดต่อกัน เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้งคนที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นจะได้เปรียบ คือใช้เงินของรัฐเป็นต้นทุนในการหาเสียงและมีโอกาสชนะมากกว่า

ประชาชนทั่วไป ดังนั้นอำนาจในการปกครองท้องถิ่นไม่สมควรจำกัดอยู่ที่คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ควรเปิดโอกาสให้คนใหม่ได้เข้ามาบริหารท้องถิ่นบ้าง

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่นายนิยม วรรณัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ มีหลักการและเหตุผลแตกต่างกันที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จึงได้ปรึกษาเพื่อขอแยกการลงมติ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วย จากนั้นจึงได้ลงมติ ซึ่งปรากฏผลการลงคะแนน ดังนี้

รับหลักการ	จำนวน	๗ คน
ไม่รับหลักการ	จำนวน	๒๔๙ คน
งดออกเสียง	จำนวน	๖ คน

ดังนั้น จึงถือว่าร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดย นายนิยม วรรณัญญา กับคณะ นั้น เป็นอันตกไป และ

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ และนายถวิล ไพโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ ทั้ง ๓ ฉบับนี้ พร้อมกันไปซึ่งปรากฏผลการลงคะแนน ดังนี้

รับหลักการ	จำนวน	๒๔๒ คน
ไม่รับหลักการ	จำนวน	๔ คน
งดออกเสียง	จำนวน	๓ คน

มติ ที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๒๔๒ เสียง ไม่รับหลักการ ๔ เสียง และงดออกเสียง ๓ เสียง และให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๓๖ คน โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติที่นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ เป็นหลักในการพิจารณา ในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ ดังนี้

๑.* นายวสันต์ วรรณโรทร	๒.* นายจรินทร์ จักกะพาก
๓.* นายวันชัย จันทร์พร	๔.* นายดุษฎี สุวัฒน์วิทยากร
๕. นายไพจิตร ศรีวรขาน	๖. นางมลิลวัลย์ วัฒนสุกุลกิจ
๗. นายประเสริฐ บุญเรือง	๘. ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช
๘. นายประจักษ์ แก้วกัลป์หาญ	๑๐. นายพีระเพชร ศิริกุล

* หมายถึงกรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

- ๑๑.* นายมานพ บัทธิมาลัย
 ๑๓. นางนันทนา ทิมสุวรรณ
 ๑๕. นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล
 ๑๗. นายนิยม วรปัญญา
 ๑๙. นายอารีเพ็ญ อุดรสินธุ์
 ๒๑. นายวิรัช ร่มเย็น
 ๒๓. นายสมชาย โล่สถาพรพิพิธ
 ๒๕. นายอันวาร์ สาและ
 ๒๗. นายอรรถพร พลบุตร
 ๒๙. นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน
 ๓๑.* นายเทอดเกียรติ ชินสรนันท์
 ๓๓. นายชาติดา ไทยเศรษฐ์
 ๓๕. พันตำรวจโท นุกูล แสงศิริ
 โดยกำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน
๑๒. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์
 ๑๔. นางสาวละออง ตีเยไพรัช
 ๑๖.* นายนพดล แก้วสุพัฒน์
 ๑๘.* นายชาติรี อยู่ประเสริฐ
 ๒๐. นายเทวฤทธิ์ นิกรเทศ
 ๒๒. นายถวิล ไพรสณฑ์
 ๒๔. นายศุภชัย ศรีหล้า
 ๒๖. นายทศพล เฟื่องรัมย์
 ๒๘. นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ
 ๓๐. นายประมวล พงศ์ถาวราเดช
 ๓๒. นายภราดร ปริศนานันทกุล
 ๓๔. นายประνομม โพธิ์คำ
 ๓๖. นายประเสริฐ บุญชัยสุข

๓. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา

๓.๑ ประเด็นและสาระสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างกว้างขวาง

- ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขออภิปราย

๓.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา

ร่าง

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

* หมายถึงกรรมาธิการในสัดส่วนของรัฐบาล

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๕๘/๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ แต่เห็นสมควรให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔

คณะกรรมการตัดออก

คณะกรรมการตัดออก ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาตำแหน่งพระธรรมนูญนี้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการ แต่เห็นสมควรให้คงบัญญัติบทรักษาการไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๖๔

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ ดังนี้

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒

(๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๗/๑ วรรคห้า หรือมาตรา ๘๒

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่คดียังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่า สามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ (๕) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

ในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องไม่กระทำการอันมีผล เป็นการอนุมัติงานหรือโครงการใหม่หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อผู้บริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลชุดต่อไป หรือไม่เป็นการโอนงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงงานหรือโครงการที่ได้รับ ความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาแล้ว เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจาก ผู้ว่าราชการจังหวัด”

อนึ่ง ในการพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่เห็นชอบด้วยกับการที่คณะกรรมการเพิ่มความในร่างมาตรา ๕ ขึ้นใหม่ ทางคณะกรรมการ จึงได้ขอตัดความในร่างมาตรา ๕ ออกทั้งหมด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบตามที่คณะกรรมการได้ขอตัดความ ในร่างมาตรา ๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ ออกทั้งหมด

๕. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามร่างเดิมที่ได้รับ หลักการในวาระที่หนึ่ง ซึ่งนายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะเป็นผู้เสนอด้วยคะแนนเสียง ๒๔๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ๔ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แล้วเห็นว่าควรมีข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา โดยในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการได้พิจารณาโดยใช้ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยนายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา แต่เนื่องจากหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้นำเอาหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายถวิล ไพรสณฑ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้รับหลักการมาแล้วมาร่วมพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขในส่วนของหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการ เป็นดังนี้

“หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำกัดให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้เพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒) และแก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔)”

“เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและกำหนดขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

อนึ่ง โดยที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามร่างเดิมที่ได้รับหลักการในวาระที่หนึ่ง ซึ่งเสนอโดยนายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ ดังนั้นทางคณะกรรมการจึงได้ขอถอนข้อสังเกตดังกล่าวออกจากรายงานของคณะกรรมการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการขอถอนข้อสังเกตดังกล่าวตามที่คณะกรรมการร้องขอ

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p></p> <p>พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗</p> <p>ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นปีที่ ๔๕ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารของตำบล</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>.....</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๕๘/๒ ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>ในกรณีนายองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่มีผลเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ บัญญัติ บรรทัดฐาน รองนายกรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

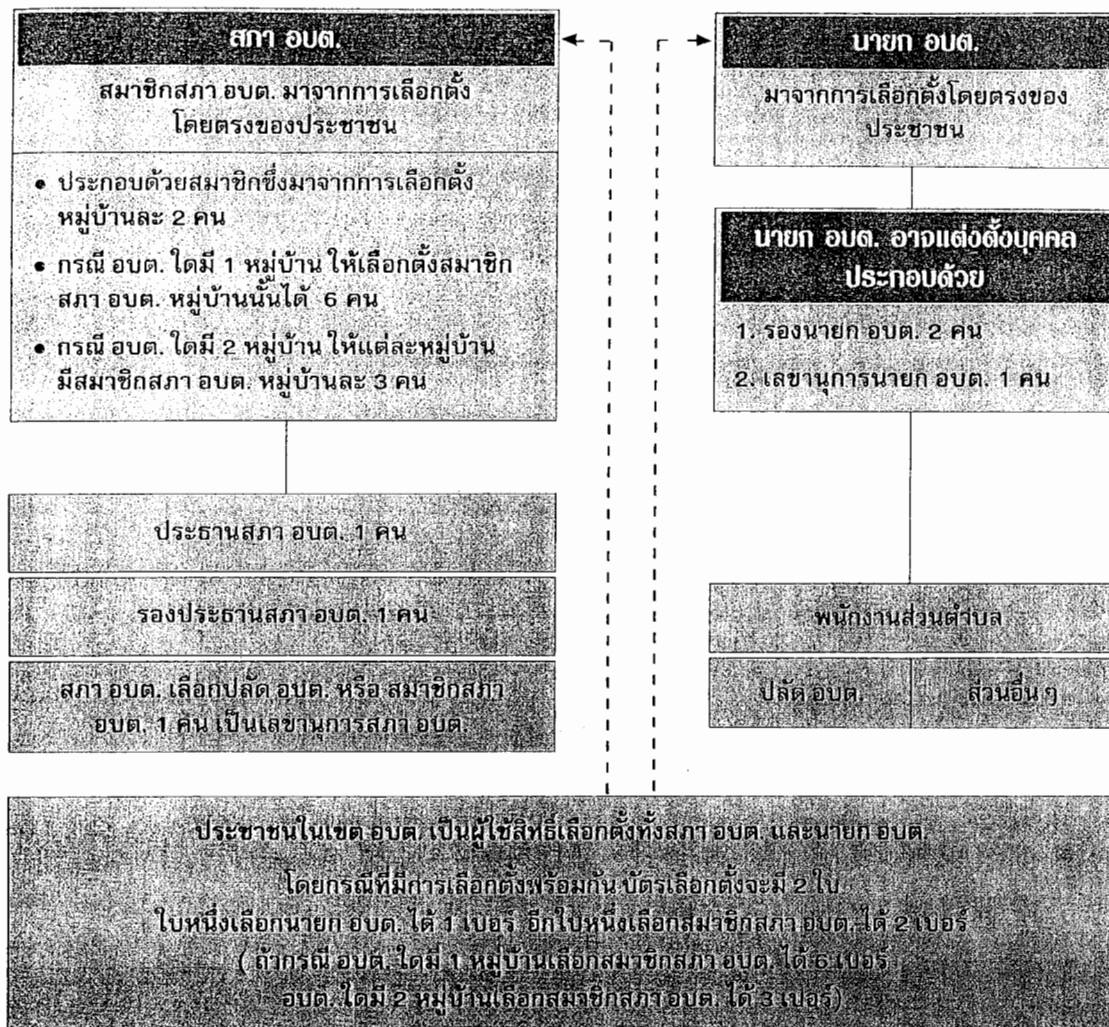
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่นั้น เกิดขึ้นจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๖) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ทำให้โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

แผนภาพแสดงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๕ พ.ศ.๒๕๔๖)

๑. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สภา อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หมู่บ้านละ ๒ คน ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใด มีเพียง ๑ หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๒ คน ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง ๒ หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ ๓ คน เขตเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ เขตหมู่บ้าน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่ประธานและรองประธานสภาดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระ ๔ ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- ๑) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- ๓) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
- ๔) เลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภาอบต.
- ๕) รับทราบนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกปี
- ๖) ในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีสิทธิ์ตั้งกระทู้ถามต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้
- ๗) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเสนอข้อมติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติได้
- ๘) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.) เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมิใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกิน ๒ คน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งมีได้เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี และสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๒ วาระ จะดำรงตำแหน่งได้อีกครั้งเมื่อพ้นระยะเวลา ๔ ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แม้ดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลา ๔ ปีก็ให้นับเป็น ๑ วาระ

ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- (๒) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าหรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น นักบริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา
- (๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึง ๕ ปีนับถึงวันเลือกตั้ง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี

๒. อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๕/๕ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๖ กำหนดไว้ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

(๒) สั่ง อนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

(๔) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๕) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

๓. ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

๕. กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกยุบตามมาตรา ๕๓ หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อผลประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำต้องดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้

การพ้นจากตำแหน่งของนายก อบต.

พ.ร.บ. สมาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ ได้กำหนดว่านายก อบต. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๕๘/๑ ดังที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อคุณสมบัติของผู้สมัครนายก อบต.

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒ พ.ร.บ. สมาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ คือ

(๕.๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๕.๒) รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

(๕.๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ

บทบัญญัติมาตรานี้มิใช่ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญหรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันและมีให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สมาชิกแทนราษฎร วุฒิสภา สมาชิกการบริหารส่วนตำบลหรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

(๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๗/๑ วรรคห้าหรือมาตรา

๘๒

(๖.๑) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๗/๑ วรรคห้าคือการที่นายก อบต. ไม่ยอมนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งปรับปรุงแก้ไขโดยคณะกรรมการซึ่งตั้งโดยนายอำเภอเพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งจากกรณีที่สภา อบต. ไม่รับหลักการหรือไม่เห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่เสนอโดยนายก อบต. ในครั้งแรกเสนอต่อสภา อบต. เพื่อพิจารณาใหม่ภายใน ๗ วัน นับแต่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากนายอำเภอ กรณีนี้ให้นายอำเภอรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อสั่งให้นายก อบต. พ้นจากตำแหน่ง

(๖.๒) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๒ คือ นายอำเภอสอบสวนแล้วปรากฏว่ากระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่จริง กรณีนี้นายอำเภอสามารถเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้นายก อบต. พ้นจากตำแหน่งได้

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต อบต. มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาลงคะแนนเห็นว่านายก อบต. ไม่สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

๑. อำนาจหน้าที่ของ อบต. ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๖

๑.๑ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (มาตรา ๖๖)

๑.๒ มีหน้าที่ต้องทำในเขต อบต. ดังนี้ (มาตรา ๖๗)

(๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
(๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

(๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

(๗) ค้ำครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอัน

ดีของท้องถิ่น

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณ

หรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

๑.๓ อบต. อาจจัดทำกิจการในเขต อบต. ดังนี้ (มาตรา ๖๘)

(๑) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

(๒) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(๓) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

(๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและ

สวนสาธารณะ

(๕) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

(๖) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

(๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

(๘) การค้ำครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของ

แผ่นดิน

(๙) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

(๑๐) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

(๑๑) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

(๑๒) การท่องเที่ยว

(๑๓) การผังเมือง

๑.๔ หน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบลต้องแจ้งให้ อบต. ทราบล่วงหน้าตามสมควร หากอบต. มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้นำความเห็นของ อบต. ไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย (มาตรา ๖๙)

๑.๕ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ อบต. ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา ๖๙/๑)

๑.๖ มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล (มาตรา ๗๐)

๑.๗ ออกข้อบัญญัติ อบต. เพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ของ อบต. ในกรณีนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน ๑,๐๐๐ บาท (มาตรา ๗๑)

๑.๘ ขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ อบต. เป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม (มาตรา ๗๒)

๑.๙ ทำกิจการนอกเขต อบต. หรือร่วมกับสภาตำบล อบต. หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำกิจการร่วมกันได้ (มาตรา ๗๓)

๒. อำนาจหน้าที่ของ อบต. ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

อบต. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (มาตรา ๑๖)

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
- (๔) การสาธารณสุขมูลฐานและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (๕) การสาธารณสุขการ
- (๖) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
- (๗) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (๘) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๙) การจัดการศึกษา

ผู้ด้อยโอกาส

ของท้องถิ่น

- (๑๐) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและ
 - (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี
 - (๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
 - (๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
 - (๑๔) การส่งเสริมกีฬา
 - (๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
 - (๑๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
 - (๑๗) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
 - (๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
 - (๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
 - (๒๐) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
 - (๒๑) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
 - (๒๒) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
 - (๒๓) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย โรง
- มหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
- (๒๔) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๒๕) การผังเมือง
 - (๒๖) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
 - (๒๗) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
 - (๒๘) การควบคุมอาคาร
 - (๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - (๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน และ
- รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (๓๑) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ
- ประกาศกำหนด
- อำนาจหน้าที่ของ อบต. ข้างต้น เป็นการดำเนินการตาม “แผนปฏิบัติการกำหนด
- ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

กลไกช่วยบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) นอกจากที่กล่าวไว้แล้วว่ามีสภา อบต. และ คณะผู้บริหาร อบต. แล้ว ก็ยังมีฝ่ายประจำที่เป็นกลไกช่วยบริหารและดำเนินการ นั่นก็คือมีพนักงาน ส่วนตำบล (ตามพระราชกฤษฎีกา) และอาจจัดแบ่งการบริหารออกเป็น

๑. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
๒. ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น

พนักงานส่วนตำบล

พนักงานส่วนตำบล คือ บุคลากรหลักที่ทำงานให้ อบต. ถือเป็นข้าราชการประจำของ อบต. จัดเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นคล้ายพนักงานเทศบาล นอกจากนั้นจะเป็นลูกจ้างของ อบต. ซึ่งมีทั้ง ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของระเบียบกระทรวงมหาดไทยในการมี ลูกจ้าง

นอกจากนั้น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการ อบต. อาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือ ลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานการบริหารราชการส่วน ท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ อบต. เป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัด เดิม ทั้งนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็น ข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับ หน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

โครงสร้างการแบ่งส่วนบริหารใน อบต.

การแบ่งส่วนบริหารใน อบต. ขึ้นอยู่กับระดับชั้นของ อบต. ซึ่งกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดขึ้นเพื่อความเหมาะสมกับภารกิจ โดยได้แบ่งส่วนบริหารใน อบต. อย่างน้อยออกเป็น ๓ ส่วน คือ

๑. สำนักงานปลัด อบต. ซึ่งจะต้องมีตำแหน่งปลัด อบต. ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสำนักงาน อบต.
๒. ส่วนการคลัง ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนการคลัง หรือเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
๓. ส่วนโยธา ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนโยธา หรือนายช่างโยธา เป็นต้น

ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นถือได้ว่าเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขเช่นเดียวกับประเทศไทย

โครงสร้างและรูปแบบของการปกครองท้องถิ่น

ประเทศญี่ปุ่นมีสถานะเป็นรัฐเดี่ยว มีการจัดโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 2 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลางและการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ญี่ปุ่นไม่มีส่วนภูมิภาคเหมือนดังประเทศไทย) สำหรับในส่วนของการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของญี่ปุ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ แต่กลับใช้รูปแบบประธานาธิบดีตามอย่างสหรัฐอเมริกาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน

รูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่น

รูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่นของญี่ปุ่นแยกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ รูปแบบทั่วไป และรูปแบบพิเศษ

1. รูปแบบทั่วไป

โครงสร้างของรูปแบบทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับบน ได้แก่ จังหวัด (Prefectures) และระดับล่าง ได้แก่ เทศบาล (Municipal)

(1) ระดับบนหรือจังหวัด จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางที่เชื่อมการติดต่อระหว่างรัฐบาลกลางกับเทศบาล และเป็นหน่วยงานที่ดำเนินกิจการครอบคลุมพื้นที่กว้างขวาง

(2) ระดับล่างหรือเทศบาล เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับล่างสุดที่ให้บริการขั้นพื้นฐานทั่วไปแก่ประชาชน ในปัจจุบันมีเทศบาลทั้งสิ้นจำนวน 3,218 แห่ง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลนคร (Cities/Shi) เทศบาลเมือง (Towns / Choor Machi) และเทศบาลหมู่บ้าน (Villages/Son or Mura)

ที่มา : รศ.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ, ทิศทางการปกครองท้องถิ่นของไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ, 149-159. เข้าถึงได้ที่ : <http://www.local.moi.go.th/webst/menu52c.htm>

2. รูปแบบพิเศษ

นอกจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นทั่วไปที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว กฎหมายก็ยังกำหนดให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้น เพื่อช่วยให้การดำเนินงานสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมกับท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษนี้ ประกอบด้วย

(1) เขตพิเศษ (Special Wards/Ku) การปกครองท้องถิ่นรูปแบบนี้มีเฉพาะในโตเกียวเท่านั้น

(2) สหภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Cooperatives of Local Authorities/Jimu-kumiai) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตกลงกันก่อตั้งสหภาพท้องถิ่น โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีเพื่อร่วมกันดำเนินกิจการที่ศักยภาพของท้องถิ่นขนาดเล็กไม่สามารถจัดทำได้

โครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดองค์กรของจังหวัดและเทศบาลในญี่ปุ่นนั้น ประกอบด้วย สภาท้องถิ่นเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร การบริหารงานภายในและอำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายมีลักษณะดังนี้ คือ

1. สภาท้องถิ่น

ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในพื้นที่ของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี สำหรับจำนวนสมาชิกท้องถิ่นจะแตกต่างกันไปตามขนาดของประชากร อำนาจหน้าที่ของสภาท้องถิ่นนั้นกฎหมายกำหนดไว้ดังนี้ คือ อำนาจในการออกกฎหมาย อำนาจในการอนุมัติงบประมาณประจำปี อำนาจในการกำหนดหลักการเกี่ยวกับการสร้างอัตราภาษีอากรของท้องถิ่นค่าธรรมเนียมและขอข่วยการกระทำสัญญาต่างๆ การอนุมัติจัดซื้อหรือยกเลิกทรัพย์สินสาธารณะ อำนาจในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบบัญชีของเทศบาล และอำนาจในการตั้งกระทู้ถามข้อข้องใจเกี่ยวกับการใช้อำนาจต่างๆ ของฝ่ายบริหาร

2. ฝ่ายบริหาร

ประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ๆ คือหัวหน้าฝ่ายบริหาร (ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรี) และคณะกรรมการบริหารด้านต่างๆ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการอิสระรับผิดชอบบริหารงานเฉพาะด้าน เช่น ในด้านการศึกษาและด้านความปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งในแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

(1) หัวหน้าฝ่ายบริหาร

เป็นบุคคลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ไม่ว่าจะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายกเทศมนตรี โดยมีระยะเวลาในการอยู่ในตำแหน่ง 4 ปี สำหรับผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี กฎหมายกำหนดให้มีคุณสมบัติดังนี้คือ เป็นพลเมืองญี่ปุ่นที่พำนักอยู่ในเขตปกครอง

ท้องถิ่นนั้นๆ ไม่ต่ำกว่า 3 ปี มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และไม่ใช่นักศึกษาผู้แทนราษฎรระดับชาติ (Diet) และสมาชิกสภาท้องถิ่นในเวลาเดียวกัน ส่วนผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดก็มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี ยกเว้นต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี

ในส่วนของการปฏิบัติงาน หัวหน้าฝ่ายบริหารสามารถแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองนายกเทศมนตรีและหัวหน้าฝ่ายบัญชี (chief accountant) และสมุหบัญชี (treasurer) มาช่วยในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบได้ โดยการแต่งตั้งต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นก่อน และจะอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี

อำนาจของหัวหน้าฝ่ายบริหารตามที่กฎหมายกำหนดมีดังนี้คือ อำนาจในการบริหารงานตามที่บัญญัติว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของจังหวัด อำนาจในการเสนอร่างกฎหมายให้สภาท้องถิ่นพิจารณา อำนาจในการจัดเตรียมและบริหารงบประมาณ รวมทั้งควบคุมดูแลบัญชีการเงิน อำนาจในการจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ อำนาจในการแต่งตั้งและควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น เป็นต้น

(2) คณะกรรมการบริหารด้านต่าง ๆ

เป็นหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดขึ้นมาเพื่อถ่วงดุลไม่ให้อำนาจบริหารอยู่ในมือของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายกเทศมนตรีมากเกินไป โดยคณะกรรมการนี้จะเข้ามาช่วยในการบริหารงานและดำเนินกิจการพิเศษที่ต้องการความเป็นกลางทางการเมืองและไม่มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนี้จึงทำงานเป็นอิสระจากหัวหน้าฝ่ายบริหารพอสมควร

สำหรับที่มาของสมาชิกของคณะกรรมการบริหารนี้ โดยส่วนใหญ่ก็ยังคงได้รับการแต่งตั้งจากหัวหน้าฝ่ายบริหารภายใต้การอนุมัติจากสภาท้องถิ่นและอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3-4 ปีจะมีก็เฉพาะคณะกรรมการบริหารการเลือกตั้ง (Election Administration Committee) เท่านั้น ที่อำนาจในการแต่งตั้งสมาชิกเป็นของสภาท้องถิ่นโดยการคัดเลือกมาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่

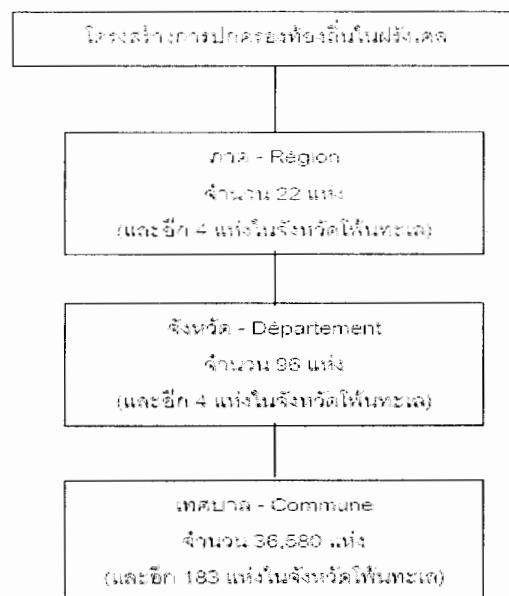
ประเทศฝรั่งเศส[†]

ประเทศฝรั่งเศสเป็นรัฐเดี่ยว (unitary state) และมีการจัดระบบบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ระดับ (levels) ประกอบด้วย การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างและรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น

ระบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของประเทศฝรั่งเศสในสมัยปัจจุบัน มีการจัดโครงสร้างแบบสามชั้น (Three-tiers system) ซึ่งประกอบไปด้วย ภาค (Région) จังหวัด (Département) และเทศบาล (Commune) ครอบคลุมพื้นที่ทั้งประเทศ นอกเหนือจากนี้ จะมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษ ซึ่งประกอบไปด้วย

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างการปกครองท้องถิ่นภายในประเทศฝรั่งเศส

[†] ที่มา : รศ.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ, ทิศทางการปกครองท้องถิ่นของไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ, 69-85. เข้าถึงได้ที่: <http://www.local.moi.go.th/webst/menu52c.htm>

รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. เทศบาล (Commune)

(1) เทศบาลขนาดเล็กและขนาดกลาง (ประชากรน้อยกว่า 20,000 คน) จะมีลักษณะทางชุมชนเป็นเมืองขนาดเล็กหรือเป็นหมู่บ้านตามชนบท

(2) เทศบาลขนาดใหญ่ จะอยู่ในชุมชนที่มีสภาพของความเป็นเมืองสูง มีศักยภาพและทรัพยากรทั้งในทางการเงินและบุคลากร

2. จังหวัด (Département)

ปัจจุบันการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบจังหวัดมีจำนวนทั้งสิ้น 96 แห่ง (และอีก 4 แห่งในจังหวัดโพ้นทะเล) มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความสนับสนุนการทำงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล จัดทำบริการสาธารณะที่เกินขีดความสามารถของเทศบาลหรือกิจการที่ครอบคลุมพื้นที่ขนาดใหญ่ รวมถึงบทบาทในฐานะผู้ประสานงานระหว่างหน่วยการปกครองท้องถิ่นหรือองค์กรความร่วมมือเพื่อจัดทำบริการต่างๆ

3. ภาค (Région)

ปัจจุบันภาคมีจำนวนทั้งสิ้น 22 แห่ง (และอีก 4 แห่งในจังหวัดโพ้นทะเล) มีลักษณะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นในโครงสร้างส่วนบน (upper tier) เพื่อทำหน้าที่ด้านยุทธศาสตร์และการวางแผนในระดับท้องถิ่นและถูกจัดวางบทบาทในฐานะองค์กรพี่เลี้ยงเพื่อทำหน้าที่วางกรอบสนับสนุนและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นต่างๆ ให้กับจังหวัดและเทศบาลซึ่งถูกจัดวางให้เป็นองค์กรในระดับปฏิบัติการ

4. การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

นอกเหนือจากองค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งสามรูปแบบข้างต้นแล้ว ยังได้มีการจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเพื่อทำหน้าที่ในเขตเมืองใหญ่ (les grandes villes) ที่มีจำนวนประชากรหนาแน่นและมีสภาพความเป็นเมืองสูง ซึ่งประกอบไปด้วย การปกครองท้องถิ่นในนครปารีส (Ville-de-Paris) และการปกครองท้องถิ่นในเขตเมืองใหญ่อีกสองแห่งคือ Lyon และMarseille

โครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในที่นี้จะขอกล่าวถึงการจัดโครงสร้างภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งมีการแยกชัดเจนระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งจะมีสภาท้องถิ่น และฝ่ายบริหารซึ่งสมาชิกจะมาจากการเลือกตั้ง สำหรับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลจะมีนายกเทศมนตรีทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร ส่วนจังหวัดและภาคจะมีประธานสภาทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร (โปรดดูตารางที่ 1 ประกอบ)

ตารางที่ 1 องค์ประกอบภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

	ภาค	จังหวัด	เทศบาล
องค์กรนิติบัญญัติ	สภาภาค	สภาจังหวัด	สภาเทศบาล
ระยะเวลาดำรง ตำแหน่ง	6 ปี	6 ปี (สมาชิกทั้งหนึ่งจะมีการ เลือกตั้งใหม่ทุกๆ 3 ปี)	6 ปี
จำนวนสมาชิกสภา	ต่ำสุด: 31 คน สูงสุด: 209 คน	ต่ำสุด: 13 คน สูงสุด: 76 คน <i>Paris 163 คน</i>	ต่ำสุด: 9 คน สูงสุด: 69 คน <i>Paris 163 คน, Lyon 73 คน , Marseilles 101 คน</i>
หัวหน้าฝ่ายบริหาร	ประธานสภาภาค	ประธานสภาจังหวัด	นายกเทศมนตรี
ระยะเวลาดำรง ตำแหน่ง	6 ปี	3 ปี	6 ปี
ตัวแทนของรัฐ	ผู้ว่าราชการภาค	ผู้ว่าราชการจังหวัด	นายกเทศมนตรี

1. เทศบาล (Commune)

เทศบาลทุกแห่งจะมีการจัดโครงสร้างภายในแยกออกเป็นสองส่วน ประกอบด้วย สภาเทศบาล (conseil municipal) ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติและนายกเทศมนตรี (maire) ทำหน้าที่ด้านการบริหาร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) สภาเทศบาล

สภาเทศบาลประกอบไปด้วยสมาชิกสภาเทศบาล มีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนและมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี สำหรับจำนวนสมาชิกสภาจะแปรผันไปตามจำนวนประชาชนภายในเทศบาลแต่ละแห่งซึ่งกำหนดไว้ตายตัวเป็นลำดับขั้น เช่น จำนวนประชากรต่ำกว่า 100 คน จะมีสมาชิกสภาได้ 9 คน จำนวนประชากร 100-499 คน จะมีสมาชิกสภาได้ 11 คน จำนวนประชากร 500-1,499 คน จะมีสมาชิกสภาได้ 15 คน และจะเรียงเป็นลำดับขั้นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ โดยจำนวนสมาชิกสภาสูงสุดที่มีได้คือ 69 คน ในเทศบาลที่มีประชากรมากกว่า 30,000 คน

โดยทั่วไป สภาเทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของเทศบาล การจัดการด้านการคลังและการงบประมาณ การจัดการด้านการบริหารงานบุคคล การเข้าร่วมหรือลงทุนในองค์กรวิสาหกิจ

(2) นายกเทศมนตรี

นายกเทศมนตรี (maire) มีฐานะเป็นผู้นำฝ่ายบริหารของเทศบาล มีที่มาจากกาเลือกตั้งโดยทางอ้อม กล่าวคือ มาจากการเลือกตั้งในหมู่สมาชิกสภาเทศบาล นายกเทศมนตรีจะมีบทบาทหน้าที่สองด้านด้วยกัน กล่าวคือ ในด้านหนึ่งจะมีสถานะเป็นผู้บริหารของเทศบาล และในอีกด้านหนึ่งกฎหมายก็ได้กำหนดให้นายกเทศมนตรีเป็นตัวแทนของรัฐในเวลาเดียวกันด้วย ที่น่าสนใจก็คือนายกเทศมนตรีไม่สามารถถูกเพิกถอนโดยสภาเทศบาลได้ การเพิกถอนจะทำได้โดยพระราชกฤษฎีกาของคณะรัฐมนตรี (décret en Conseil des ministres)

(2.1) นายกเทศมนตรีในฐานะตัวแทนของรัฐ

ในฐานะตัวแทนของรัฐ นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในชุมชน การทะเบียนและการสำรวจสำมะโนประชากร ดูแลการเลือกตั้งและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเกณฑ์ทหาร การออกใบอนุญาตล่าสัตว์ เป็นต้น นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดให้นายกเทศมนตรีและคณะเทศมนตรีมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินงานตำรวจ (officers of the judicial police) ซึ่งโดยทั่วไปหน้าที่ในฐานะตัวแทนของรัฐเหล่านี้จะถูกถ่ายโอนลงไปให้เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ

(2.2) นายกเทศมนตรีในฐานะผู้บริหารของเทศบาล

โดยทั่วไปบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรีจะมีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ กล่าวคือ เกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาล การปฏิบัติตามมติของสภาเทศบาล และเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล

2. จังหวัด (Département)

การจัดโครงสร้างองค์กรภายในจังหวัดก็มีลักษณะเช่นเดียวกับเทศบาล กล่าวคือ แยกออกเป็น 2 ฝ่าย ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติคือสภาจังหวัด (conseil général) และฝ่ายบริหารคือประธานสภาจังหวัด (président du conseil général) และนอกจากนี้ ยังมี "คณะกรรมการจังหวัด" (departmental bureau) ทำหน้าที่เป็นองค์กรระหว่างกลางเพื่อคอยเชื่อมโยงการทำงานของฝ่ายสภาและฝ่ายบริหาร

(1) สภาจังหวัด

สภาจังหวัดประกอบไปด้วย สมาชิกสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้งภายในเขตจังหวัดนั้น สมาชิกสภาจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี แต่ทุกๆ 3 ปี สมาชิกสภาจังหวัดจำนวนกึ่งหนึ่งจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ สำหรับอำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัดโดยทั่วไปก็คล้ายคลึงกับสภาเทศบาล เว้นแต่ในเรื่องอำนาจหน้าที่บางอย่างที่กำหนดไว้เพิ่มเติมสำหรับจังหวัดโดยเฉพาะ เช่น ด้านเศรษฐกิจ

(2) ประธานสภาจังหวัด

ประธานสภาจังหวัดมีที่มาจากจากการเลือกตั้งของสมาชิกสภาจังหวัด และมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี ซึ่งภายหลังกระบวนการกระจายอำนาจในปี ค.ศ.1982 สำหรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้นำทางการบริหารก็มีลักษณะเช่นเดียวกับนายกเทศมนตรี

(3) คณะกรรมการจังหวัด

คณะกรรมการจังหวัดมีสมาชิกอยู่ระหว่าง 10-15 คน โดยประกอบด้วย ประธานสภาจังหวัด รองประธานสภาจังหวัด 4-10 คน และสมาชิกสภาจังหวัดอีกจำนวนหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาจังหวัดในลักษณะที่เป็นส่วนขยายจากฝ่ายบริหารและเชื่อมโยงการทำงานของฝ่ายบริหารเข้ากับฝ่ายสภา

3. ภาค

โครงสร้างองค์กรของภาคจะประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ

(1) **สภาภาค (conseil régional)** ทำหน้าที่ฝ่ายสภา สมาชิกสภาภาคมาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยใช้เขตจังหวัดที่อยู่ในภาคนั้นๆ เป็นเขตเลือกตั้งตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้ สมาชิกสภาภาคมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี

(2) **องค์กรฝ่ายบริหาร (président du conseil régional)** ทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร ประธานสภาภาคมีสถานะเป็นฝ่ายบริหารของภาค มีที่มาโดยการเลือกตั้งจากสมาชิกสภาภาคและมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี มีขอบข่ายอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกับประธานสภาจังหวัด (เว้นแต่ในบางเรื่องที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของประธานสภาจังหวัดโดยเฉพาะ เช่น ดำรวจจราจร) แต่จะเน้นหนักในเรื่องที่เกี่ยวกับการวางแผนและการวิจัยและจะทำหน้าที่ในฐานะผู้บริหารจัดการกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม

(3) **คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม (comité économique et social-ECOSOCs)** ทำหน้าที่เป็นองค์กรที่ปรึกษา มีสมาชิกอยู่ระหว่าง 40 ถึง 110 คน มีองค์ประกอบของสมาชิกตามที่มาอยู่ด้วยกัน 4 ประเภท คือ ตัวแทนของวิสาหกิจและผู้ประกอบอาชีพอิสระ ตัวแทนของสหภาพแรงงาน ตัวแทนขององค์กรที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของภาค และผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี

สาธารณรัฐเกาหลี หรือ ประเทศเกาหลีใต้[‡]

ประเทศเกาหลีใต้ เป็นรัฐเดี่ยวแบ่งการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 2 ระดับ คือ รัฐบาลกลาง ในระดับชาติและรัฐบาลระดับท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นนั้น มี 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบทั่วไป (General Form) และรูปแบบพิเศษ (Special Form)

1. รูปแบบทั่วไป (General Form)

เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศเกาหลีใต้ ภายในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปเอง ก็สามารถแบ่งอีก 2 ระดับ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบน (Upper-level) ได้แก่ จังหวัด (Province) หรือ Do และมหานคร (Metropolitan)

นอกจากนี้ ทั้งเมือง(City) และ Kun (County) ยังมีหน่วยงานสาขาที่ช่วยแบ่งเบาภาระของทั้งสององค์กรอีกนั่นก็คือ Dong (หมู่บ้านในเขตเมือง) และ Eup/Myon (หมู่บ้านในเขตชนบท) โดยสถานะของทั้ง Dong/Eup/Myon เป็นเพียงสาขาหรือเครื่องมือหนึ่งเท่านั้นที่ช่วยแบ่งเบาภาระให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับล่าง

2. รูปแบบพิเศษ (Special Form)

เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นพิเศษ มีเพียงแห่งเดียวในเกาหลีใต้ นั่นคือ กรุงโซล (Seoul Special Metropolitan) ซึ่งเป็นเมืองหลวง เหตุที่กรุงโซลถูกจัดให้เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเพราะเป็นเมืองขนาดใหญ่เป็นอันดับ 1 ของเกาหลี เป็นศูนย์กลางทางการค้าและธุรกิจ นอกจากนี้ยังเป็นเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่มากเป็นลำดับต้นๆ ของโลกด้วย

โครงสร้างภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเกาหลีใต้ มีโครงสร้างเพียงรูปแบบเดียวคือ รูปแบบที่แยกฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติออกจากกัน โดยทั้ง 2 ส่วนต่างมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนด้วยกันทั้งคู่ หรือที่เรามักเรียกกันว่า รูปแบบฝ่ายบริหารเข้มแข็ง (Strong Executive) โดยหัวหน้า

[‡] ที่มา : รศ.นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ, ทิศทางการปกครองท้องถิ่นของไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ, 185-199. เข้าถึงได้ที่: <http://www.local.moi.go.th/webst/menu52c.htm>

ฝ่ายบริหาร (The Chief Executive) มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ถ้าเป็นจังหวัด หัวหน้าฝ่ายบริหารจะเรียกว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด (Governor) หรือ ถ้าเป็นในระดับเมือง จะเรียกว่า นายกเทศมนตรี (Mayor) เป็นต้น

ถึงแม้กฎหมายจะกำหนดให้รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทในเกาหลีใต้มีรูปแบบที่เหมือนกัน แต่กฎหมายก็ยังกำหนดรายละเอียดบางอย่างให้มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะความแตกต่างกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับบนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับล่าง

1. สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเกาหลีใต้ มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในพื้นที่ มีวาระคราวละ 4 ปี

องค์กรและการบริหารงานภายในสภาท้องถิ่น

ภายในสภาท้องถิ่นประกอบด้วยองค์กรที่ทำหน้าที่สำคัญๆ ดังนี้

(1) สภาท้องถิ่น ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง ซึ่งต้องเป็นการทั่วไป เสมอภาค และโดยลับ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี

(2) ประธานสภาและรองประธานสภา มาจากการเลือกตั้งของสมาชิกสภาท้องถิ่นโดยกำหนดให้สภาท้องถิ่นมีประธานสภาได้ 1 คน ถ้าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบนจะมีรองประธานสภาได้ 2 คน และถ้าเป็นระดับล่างจะมีรองประธานสภาได้เพียง 1 คนเท่านั้น โดยทั้งประธานและรองประธานจะมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี ประธานและรองประธานสามารถถูกลงมติไม่ไว้วางใจจนเป็นผลให้ออกจากตำแหน่งได้

(3) คณะกรรมการสามัญ เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่กลั่นกรองและพิจารณากฎหมาย ขอร้องเรียน และตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร โดยจำนวนของคณะกรรมการสามัญจะมีอย่างน้อย 13 คณะ หรือมากกว่า ขึ้นอยู่กับจำนวนของสมาชิกสภาท้องถิ่น

(4) คณะกรรมการวิสามัญ จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาเรื่องพิเศษที่ไม่มีอยู่ในคณะกรรมการสามัญ เช่น คณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณางบประมาณประจำปี เป็นต้น

(5) เลขานุการสภาและสำนักงานเลขานุการสภา ขึ้นตรงต่อประธานสภา

2. ฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเกาหลีใต้ ปัจจุบันมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนทั้งระดับบนและระดับล่าง ซึ่งมีการเลือกตั้งเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1995 มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และจะอยู่ติดต่อกันเกิน 3 วาระมิได้

อำนาจของหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1.1) อำนาจในฐานะที่เป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ

(1.2) อำนาจในการประกาศใช้กฎหมาย

(1.3) อำนาจอื่นใดที่เกี่ยวกับสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1.4) อำนาจที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร

วาระในการดำรงตำแหน่งของฝ่ายบริหารท้องถิ่นต่างประเทศ

รศ.ดร.อุดม ทุมโฆสิต อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้ศึกษาการปกครองท้องถิ่นของต่างประเทศ ซึ่งได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี ไว้ดังนี้

“วาระการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรีนั้น ส่วนใหญ่จะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4-5 ปี ยกเว้นในบางพื้นที่ของประเทศเยอรมนี จะมีจารีตการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรีที่แตกต่างกันออกไป เช่น ในแถบลุ่มแม่น้ำไรน์ (Rhineland) ของเยอรมนี นายกเทศมนตรีจะมาจากการแต่งตั้ง โดยพิจารณาจากคุณสมบัติส่วนตัวเป็นสำคัญ และเมื่อได้รับแต่งตั้งแล้วจะมีวาระในการดำรงตำแหน่งนานถึง 10 ปี และถ้ามีผลการปฏิบัติงานดีอาจจะได้รับการแต่งตั้งอีกสมัยก็ได้ รวมเป็น 2 สมัยติดต่อกัน ซึ่งยาวนานถึง 20 ปี (แต่ในระหว่างดำรงตำแหน่งเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบถอดถอนได้หลายวิธี) ในขณะที่สภาท้องถิ่นของที่นี่จะมีการเลือกตั้งทุก 5 ปี ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบริหารนี้ ส่วนใหญ่จะเคยเป็นพนักงานท้องถิ่นระดับสูงมาก่อน ดังนั้น เขาจึงมีพื้นฐานความรู้เรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นค่อนข้างดี ทั้งในด้านเทคนิคและด้านการการบริหารท้องถิ่น” (อุดม ทุมโฆสิต, การปกครองท้องถิ่นสมัยใหม่: บทเรียนจากประเทศที่พัฒนาแล้ว, 2551:410)

แนวคิดที่ว่าด้วยที่มาของฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นการศึกษาถึง “ที่มา” ของหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าควรจะมีที่มาแบบใดจึงจะเกิดความชอบธรรมและประโยชน์มากที่สุดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มาของผู้บริหารท้องถิ่นในโลกมาจาก ๓ วิธีใหญ่ ๆ ได้แก่

- ๑) มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง
- ๒) มาจากการเลือกของตัวแทนประชาชน (การเลือกตั้งโดยอ้อม)
- ๓) มาจากวิธีการพิเศษ เช่น แต่งตั้ง คัดสรรหรือว่าจ้าง เป็นต้น

สำหรับประเด็นในเรื่อง “ที่มา” ของฝ่ายบริหารนั้น เป็นประเด็นที่มีการพิจารณากันมากในประเทศไทย โดยเฉพาะความต้องการที่จะให้ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีที่มาที่หลากหลายขึ้น เพราะเนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยปัจจุบันมีที่มาของผู้บริหารเพียงแนวทางเดียวเท่านั้น คือ ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรง

ในปัจจุบันประเทศไทยเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบมีหัวหน้าฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงได้ทั้งหมดแล้ว ทั้งที่ในอดีตที่มีเพียงรูปแบบเดียวเท่านั้นที่กฎหมายเปิดโอกาสให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงจากประชาชน

* ที่มา : มรุต วันทนกร. การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงกับเทศบาลไทย : บทสรุปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในภาพรวม, ตุลาคม ๒๕๕๙ หน้า ๕๐ – ๕๔, หน้า ๑๐๔ – ๑๑๒

ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ดังนั้นการที่จะพิจารณาได้ว่า “ที่มา” ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมาด้วยวิธีใด จำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียต่าง ๆ เสียก่อน

การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงในสังคมไทยไม่ใช่เรื่องใหม่แต่ประการใด มีการพิจารณากันมาบ้างแล้วตั้งแต่ในสมัยรัฐบาลของพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ (พ.ศ. ๒๕๒๑) และประสบผลสำเร็จจนออกมาเป็นรูปธรรมในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. ๒๕๒๘

ต่อมาภายหลังอีกสิบกว่าปี รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้เปิดโอกาสให้มืองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนได้ จึงทำให้หลายฝ่ายเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่น ๆ ผู้บริหารที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงได้ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อดีของการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง

๑) ผู้บริหารมีความเป็นอิสระในการทำงานสูง (Independent) เนื่องจาก การเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารไม่ต้องฟังเสียงจากสภา หรือองค์กรอื่น ๆ ภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากนักหากแต่ต้องฟังเสียงประชาชนในพื้นที่มากขึ้น ส่งผลใน การทำงานอิสระราบรื่น มีความต่อเนื่องในการทำงานสูง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ฝ่ายบริหาร มีเสถียรภาพทางการเมืองสูงกว่าผู้บริหารที่มาจาก การเลือกตั้งโดยอ้อมนั่นเอง

๒) ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำสูง (Leadership) เพราะระบบการเลือกตั้งทำให้ ผู้ที่จะลงสมัครเข้าชิงตำแหน่งผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องแสดงภาวะความเป็น ผู้นำของท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นออกมา และแสดงความมั่นใจในการนำพาองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นให้กับประชาชนได้เห็นว่า หากได้ตัวเขาเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้ การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่น และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้มากที่สุด

นอกจากนี้ ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงต้องมีคุณสมบัติที่โดดเด่นกว่า บุคคลอื่นจริง ๆ จึงจะสามารถเอาชนะการเลือกตั้งเพื่อแสวงหาตัวแทนของเมืองเพียงคนเดียวได้ สภาวะความเป็นผู้นำจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ชนะการเลือกตั้ง

๓) เป็นการเพิ่มทางเลือกทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ให้แก่ประชาชน กล่าวคือ หากมี การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงแล้วจะดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาลงสมัคร รับเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก (เชิงปริมาณ) เพราะผู้สมัครทราบดีว่า ตนไม่จำเป็นต้องมีพรรคพวกมาก ก็ สามารถเป็นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ซึ่งผิดกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น โดยอ้อมที่ต้องอาศัยเสียงสนับสนุนจากพวกของตนในสภาท้องถิ่น

สำหรับการเพิ่มในเชิงคุณภาพนั้น หมายถึง การที่ผู้สมัครแต่ละคนจะต้องจัดเตรียมนโยบาย เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ตัดสิน และนโยบายดังกล่าวต้องเปิดโอกาสให้กับประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับนโยบายของตน อีกทั้งและต้องเป็นรูปธรรมจับต้องได้และง่ายต่อการทำความเข้าใจ

๔) เป็นการเพิ่มระบบความรับผิดชอบให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น (Accountability) เพราะประชาชนทราบดีว่าใครคือ ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นมีความรับผิดชอบมากน้อยเพียงใด ทำงานใดตามที่หาเสียงไว้หรือไม่ การทำงานของผู้บริหารต้องทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ อีกทั้งยังต้องรวดเร็วเพื่อให้เป็นที่พอใจแก่ประชาชนด้วย หากประชาชนไม่พอใจในการทำงานของผู้บริหาร ประชาชนก็จะลงโทษด้วยการไม่เลือกตั้งในสมัยหน้า ซึ่งเป็นการประกันความรับผิดชอบของผู้บริหารได้ทางหนึ่ง

ข้อเสียของการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง

๑) ก่อให้เกิดการแบ่งฝักฝ่ายและจับคู่ตรงกันข้ามในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง อาจทำให้การเมืองในท้องถิ่นเกิดสภาวะการขัดแย้งได้อย่างรุนแรง เพราะจะมีผู้ชนะการเลือกตั้งเพียงบุคคลเดียว เกิดการแข่งขันทางการเมืองสูง ผู้สมัครเป็นผู้บริหารท้องถิ่นจะอยู่ในลักษณะที่เรียกว่า “ยอมแพ้ไม่ได้” และอาจสร้างความแตกแยกให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายมีฐานเสียงสนับสนุนก้ำกึ่งกัน ยิ่งเป็นอันตรายต่อชุมชนท้องถิ่น เพราะอาจทำให้ความสัมพันธ์ในชุมชนท้องถิ่นเปราะบางและแตกสลายได้

การแบ่งฝักฝ่ายทางการเมืองมากเกินไป อาจส่งผลเสียหายต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เช่น กรณีเทศบาลเมืองมาบตาพุด แลกรณีเทศบาลเมืองบ้านพรุ ที่ฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาเป็นคนละกลุ่มการเมืองกัน ฝ่ายสภาตีตราจนฝ่ายบริหาร จนฝ่ายบริหารไม่สามารถเข้าบริหารงานภายในเทศบาลได้

๒) ก่อให้เกิดการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการประจำนานใหญ่ขึ้น ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงต้องการนำคนของตนเข้ามาให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อต้องการให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น และเกิดผลโดยเร็วมากที่สุด เพราะระบบการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่ได้รับแรงกดดันจากประชาชนมากที่สุด ประชาชนคาดหวังกับผู้บริหารมากที่สุด หากผู้บริหารไม่สามารถบริหารงานของท้องถิ่นได้ ประสพผลสำเร็จ ผลเสียก็จะเกิดขึ้นกับตัวผู้บริหารเอง ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเอาคนของตนเองเข้ามาให้ได้มากที่สุด

๓) “นักการเมืองอาชีพ” มีโอกาสเข้ามาบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า “นักบริหารมืออาชีพ” เพราะผู้ที่ชนะการเลือกตั้งในท้องถิ่นได้ต้องเป็นผู้ที่โดดเด่นพอสมควร ต้องมีฐานเสียงสนับสนุนค่อนข้างมาก และมีเงินในการลงสมัครรับเลือกตั้งด้วย และผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตาม ๒-๓ ประการดังกล่าว ส่วนใหญ่จะเป็นนักการเมืองมากกว่านักบริหารมืออาชีพ ดังนั้น โอกาสที่จะได้นักบริหารเข้ามาบริหารจัดการเมืองจึงเป็นเรื่องที่ยาก หากเปรียบเทียบกับรูปแบบสภาจัดการแล้วพบว่าการได้ผู้บริหารมืออาชีพเข้ามาบริหารเมืองเป็นไปได้ง่ายกว่า

วาระผู้บริหารท้องถิ่นประชาชนคือผู้กำหนด ไม่ใช่ใช้กฎหมายหรือ พ.ร.บ. กำหนด

สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. ได้สรุปข่าวการประชุมร่วมกันของสมาคมองค์กรปกครองท้องถิ่น 4 องค์กรเพื่อฉีกกำลังผลักดันการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ ของแต่ละองค์กรในหัวข้อ “วาระผู้บริหารท้องถิ่นประชาชนคือผู้กำหนด ไม่ใช่ใช้กฎหมายหรือพ.ร.บ.กำหนด” โดยมีสาระสำคัญดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั้ง 4 องค์กร ประกอบด้วย

1. สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.)
2. สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) แห่งประเทศไทย
3. สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แห่งประเทศไทย
4. เมืองพัทยา

ทั้ง 4 องค์กร ได้ฉีกกำลังผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นนายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกเมืองพัทยา รวมไปถึงสมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อเดินหน้าต่อสู้ทางการเมืองในการแก้ไข-เพิ่มเติม กฎหมายพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ท้องถิ่น มาตรา 48 สัดต ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงตำแหน่งและวาระของผู้บริหารท้องถิ่นที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งสามารถดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน และต้องเว้นวรรค 4 ปี ก่อนที่จะกลับเข้ามาได้อีก จุดนี้ทำให้พันธมิตรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มองว่าขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ขัดต่อความเป็นจริง และขัดต่อข้อเท็จจริงในท้องถิ่นอย่างมาก

โดยรัฐธรรมนูญหมวด 1 มาตรา 3 ระบุว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย” และหมวด 3 ที่ระบุว่า “คนไทยมีสิทธิและเสรีภาพ” การใช้อำนาจของรัฐที่จะกำหนด พ.ร.บ. ใดๆ ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ของคนไทยทุกคน โดยประชาชนต้องมีส่วนร่วม ได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาค ได้รับการเคารพสิทธิส่วนบุคคล มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นและการเลือกบุคคลที่ตัวเองจะเลือกเข้าไปทำงานในท้องถิ่นโดยมีอิสระและการตัดสินใจด้วยตัวเองในทุกๆ ด้าน

นอกจากนี้ การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น ยังขัดและไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ หมวด 14 มาตรา 284 ที่ว่าด้วย ผู้บริหารท้องถิ่นและคณะผู้บริหารให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนและมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี (โดยไม่ได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง 2 วาระหรือให้เว้นวรรค 4 ปี หรือไม่) และ พ.ร.บ.ที่ระบุว่า ให้เว้นวรรค 4 ปี หลังดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 2 วาระแล้ว ยังขัดต่อข้อเท็จจริง เพราะหากมีการกลั่นแกล้งทางการเมือง เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารลาออกก่อนครบวาระ 4 ปี (สมมติว่าลาออกเมื่อดำรงตำแหน่ง 3 ปี 6 เดือน) ผู้ถูกเว้นวรรค 4 ปี ก็ยังคงลงสมัครรับเลือกตั้งไม่ได้ทำให้เสียโอกาสไปอีก 4 ปี

* เรียบเรียงจาก สำนักข่าวไอ.เอ็น.เอ็น. สุกรีที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2551 : เข้าถึงได้ที่ <http://www.innnews.co.th/ans.php?nid=123432>

ทำให้ต้องเว้นวรรคทางการเมืองไปถึง 7 ปี 6 เดือน (ไม่ใช่ 4 ปี ตามที่ พ.ร.บ. ระบุไว้) และประการที่สำคัญอีกประการคือ มีกระบวนการตรวจสอบนักการเมืองมากมาย ตั้งแต่เริ่มเข้าสู่การทำงาน โดยเริ่มตั้งแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งที่ดูแลการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา หากกระทำทุจริตก็จะมีทั้งสื่อมวลชน ศูนย์ดำรงธรรม องค์กรเอกชนต่างๆ รวมทั้งประชาชนจะเป็นฝ่ายตรวจสอบ หากทำไม่ดี ไม่สุจริต ไม่โปร่งใส องค์กรที่กล่าวมาก็จะลงโทษนักการเมืองเอง ใครที่คิดไม่ดี ทำไม่ดี ก็จะอยู่ไม่ได้

ดังนั้น การที่ พ.ร.บ.ฯ ท้องถิ่น มาตรา 48 สัปดาห์ เขียนไว้เช่นนั้นทำให้เกิดคำถามที่ตามมามากมายและไม่สอดคล้องกับความจริง การกำหนดวาระ 2 สมัย จึงเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ต้องการเลือกคนที่ตัวเองรัก คนที่ตัวเองชอบ คนที่ตัวเองไว้วางใจเข้าไปทำงาน อย่างไรก็ตามว่าการที่ผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งเป็นระยะเวลายาวนานจะทำให้เกิดการสร้างฐานอำนาจและอิทธิพลในพื้นที่เพราะยุคสมัยนี้เรื่องอิทธิพลมันหมดไปแล้ว ใครสร้างอำนาจและมีอิทธิพลโดยนำอำนาจและอิทธิพลไปใช้ในทางไม่ดี ใช้ในทางที่ผิดก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้เพราะประชาชนจะใช้อิทธิพลของประชาชนตัดสินนักการเมือง เนื่องจากในยุคโลกปัจจุบันที่ทันต่อเหตุการณ์และข่าวสารบ้านเมือง ประชาชนจะมีอิทธิพลเหนือนักการเมือง ประชาชนมีอำนาจอิทธิพลเหนือนักการเมือง เป็นจุดที่มองได้ว่าประชาชนคือผู้มีอิทธิพลต่อนักการเมืองไปแล้ว

ซึ่งที่ผ่านมา ในหลายๆ คดีทางการเมืองได้มีตัวอย่างให้เห็นมากมาย นักการเมืองที่ไม่ดี ไม่สุจริต ไม่โปร่งใส จะต้องหนีออกไปจากท้องถิ่นและมากกว่านั้นคือต้องหนีออกนอกประเทศ วันนี้อยู่ที่นักการเมืองท้องถิ่นจะดำรงอยู่ได้ต้องมีอิทธิพลทางใจกับประชาชนเท่านั้น หากผู้บริหารมีจิตใจรักประชาชนอย่างแท้จริง มีอิทธิพลทางใจที่ดีกับประชาชนก็จะสร้างความรักจากประชาชน และประชาชนคือผู้กำหนดการให้นักการเมืองเข้าไปทำงาน ไม่มีใครกำหนดวาระการทำงานของนักการเมืองได้ดีไปกว่าประชาชน

การกำหนดหรือไม่กำหนดวาระทางกฎหมายและ พ.ร.บ. ก็ไม่สามารถสู้กับการที่ประชาชนกำหนดโดยผ่านการเลือกตั้งได้ จุดนี้จึงนำไปสู่หลักการและเหตุผลในการที่ต้องแก้ไข พ.ร.บ. เทศบาล/พ.ร.บ. อบจ./พ.ร.บ. อบต. และเมืองพัทยาเกี่ยวกับการแก้ไข มาตรา 48 สัปดาห์ (พ.ร.บ. ท้องถิ่น) โดยยกเลิกการกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่ง ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกันและเว้นวรรค 4 ปี โดยยึดหลักการและเหตุผลว่าด้วย

1. การบริหารงานจะขาดความต่อเนื่อง

การทำงาน 4 ปี-8 ปี ติดต่อกัน 2 วาระ ของผู้บริหารนั้น บางครั้งยังไม่สามารถทำงานและบริหารงานในโครงการใหญ่ๆ ให้เสร็จสิ้นทันในวาระได้ จำเป็นต้องใช้เวลาทำงานมากกว่านั้น ผู้บริหารใหม่อาจจะเข้ามาสานงานไม่ต่อเนื่องในช่วงเวลาที่จำเป็น โดยคนใหม่บางครั้งต้องเสียเวลาในการเข้ามาศึกษางาน ทำให้ประชาชนและท้องถิ่นเสียโอกาสในการพัฒนา

2. ลิตรอนสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ตามรัฐธรรมนูญ หมวด 3 คนไทยมีสิทธิและเสรีภาพ การใช้อำนาจของรัฐที่จะกำหนด พ.ร.บ.ใด ๆ ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ของคนไทยทุกคน โดยประชาชนต้องมีส่วนร่วม ความเสมอภาค สิทธิส่วนบุคคล สิทธิในการแสดงความคิดเห็น และการเลือกบุคคลที่ตัวเองจะเลือก เข้าไปทำงานในท้องถิ่นโดยมีอิสระและการตัดสินใจด้วยตัวเองในทุกๆ ด้าน

3. ผู้บริหารท้องถิ่นต้องมีการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่ต่อเนื่อง

หากประชาชนตัดสินใจและไว้วางใจตามสิทธิอันชอบธรรมในลักษณะที่ไม่แตกต่างจาก ผู้บริหารหรือหัวหน้าส่วนราชการส่วนราชการต่างๆ เมื่อข้าราชการสามารถทำงานจนถึงอายุ 60 ปี (เกษียณ) ผู้บริหารท้องถิ่นก็ต้องสามารถทำงานต่อเนื่องได้เช่นนั้น ผิดตรงที่ว่าประชาชนต้อง ไว้วางใจเลือกตั้งให้เข้าไปทำงาน

4. พ.ร.บ.ท้องถิ่น มาตรา 48 สัตต ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ปี 2550

5. ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ใช่ผู้บริหารระดับชาติ ระดับประเทศ ไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือ ประธานาธิบดีที่หลายฝ่ายหวังว่าจะมีหรือสร้างอิทธิพลได้ ไม่สังกัดพรรคการเมืองทำให้ผู้บริหาร ท้องถิ่นมีอิสระในการทำงานบนพื้นฐานเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนตามมติการทำประชามติและ ด้วยศักดิ์ศรีของคนไทย ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ หากผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีผลงานและไม่มีความ โปร่งใสในการทำงานที่ผ่านมา ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปประชาชนก็จะไม่เลือกกลับเข้ามาอีก

6. พ.ร.บ.ท้องถิ่น มาตรา 48 ขัดต่อพ.ร.บ. การกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท.) รัฐต้องกระจายอำนาจให้ อปท. ทั้งด้านการกำหนดนโยบายการเงิน การคลัง การบริหารงานบุคคล และระบบการบริหารจัดการในองค์กร ประชาชนในท้องถิ่นต้องเป็นผู้ที่มีสิทธิ เสรีภาพมากที่สุดในการบริหารจัดการและเลือกตั้งผู้บริหารในลักษณะโดยประชาชนเพื่อประชาชน

คำว่า “โดยประชาชน” คือประชาชนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญมีสิทธิในการลง สมัครับเลือกตั้งเป็นตัวแทนทั้งระดับ สมาชิกวุฒิสภา (สว.)/สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(สส.)/และ สมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) สมาชิกเทศบาล (ส.ท.) หรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) หรือสมาชิกท้องถิ่นอื่นๆ มีสิทธิลงคะแนนและสิทธิ ในการเป็นกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คำว่า “เพื่อประชาชน” คือเมื่อได้รับสิทธิจากประชาชนส่วนใหญ่ แล้วผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือระดับชาติต้องทำงานพัฒนาแบบต่อเนื่องและยั่งยืน ทำให้ ท้องถิ่นพัฒนาดีขึ้นประชาชนมีชีวิตและคุณภาพในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น เรียกว่า ประชาชนต้องอยู่ดี มีสุข

7. ในต่างประเทศและหลากหลายประเทศ (นานาชาติ) เช่น ประเทศที่เป็นประชาธิปไตย สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส ฯลฯ ประชาชนมีสิทธิในการเลือกตั้งอย่างเป็นอิสระ ไม่มีการ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งที่วาระ ทั้งในระดับชาติหรือท้องถิ่นและท้องถิ่นมีอิสระในการ บริหารงาน โดยรัฐดูแลเท่าที่จำเป็น ท้องถิ่นในประเทศกลุ่มยุโรป อเมริกา ญี่ปุ่น บริหารจัดการ

ด้วยงบประมาณของท้องถิ่นที่จัดเก็บได้เอง ประเทศในกลุ่มยุโรปบางประเทศมีผู้บริหารท้องถิ่นอายุไม่ถึง 20 ปี (เป็นนายกเทศมนตรี) และกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย แต่หากบุคคลนั้นเป็นที่ยอมรับของประชาชนส่วนใหญ่ก็สามารถได้รับเลือกตั้งเข้ามาทำงานบริหารงานได้โดยไม่ต้องจำกัดวัยและคุณวุฒิเพียงแต่ให้ประชาชนเห็นชอบเท่านั้น

การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นหรือนักการเมืองท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ วาระการดำรงตำแหน่งที่กฎหมายกำหนดจึงไม่อาจจะสู้กับการกำหนดโดยประชาชนได้เลย วันนี้ทุกฝ่ายต้องให้สิทธิ เสรีภาพและเอกภาคของประชาชนอย่างเต็มที่

บทสัมภาษณ์ รศ.ดร.โกวิทย์ พวงงาม^๑

รศ.ดร.โกวิทย์ พวงงาม อาจารย์ประจำภาควิชาการพัฒนาชุมชน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ให้แง่คิดและมุมมองที่มีต่อประเด็นเรื่องการปลดล็อกภาวะการดำรงตำแหน่งของฝ่ายบริหาร ในฐานะที่อาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการปกครองท้องถิ่น รายละเอียดดังนี้

นับเป็นที่น่ายินดีและดีใจแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เป็นผู้ให้ความสำคัญในการกำกับดูแลคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง และเป็นประธานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ทั้งนี้ตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนของการกระจาย พ.ศ.2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ซึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการและมีตัวแทนจากภาคส่วนราชการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายละเท่าๆ กัน รวมจำนวน 36 คน

ผมจึงเห็นว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจ จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการกำหนดทิศทางอนาคตการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการจัดบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนบริการภารกิจจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่สำคัญที่สุดการปรับปรุงสัดส่วนภาษีอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และระหว่าง อปท.ด้วยกันเอง

นอกจากนั้น ยังเสนอแนะคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และเสนอแนะตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกาออกกฎหมาย ประกาศข้อบังคับ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจ

เราจึงเห็นได้ว่า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีได้ให้ความสำคัญในการเป็นประธานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ และเป็นเรื่องที่ อปท. ได้รับประโยชน์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อประมาณกลางเดือนมกราคม 2552 ที่ผ่านมา ได้มีการอนุมัติเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อปท. ที่ค้างอยู่ จำนวน 104,000 ล้านบาทให้แก่ อปท. และมีความเป็นไปได้ว่า จะนำเงินส่วนอื่นๆ จำนวนหนึ่งมาให้ อปท. เพื่อทำโครงการร่วมกับรัฐบาล เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายลงในระดับชุมชน และจะเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินให้ อปท. รวดเร็วขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการเอาใจคนของ อปท. มากพอสมควร

^๑ ที่มา : สยามรัฐ , จันทร์ที่ 26 มกราคม 2552 เข้าถึงได้ที่ www.siamrath.co.th

คำถามที่สำคัญก็คือ ต้องถามจุดยืนของนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ เกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง อบต. เทศบาล และ อบจ. เพื่อปลดล็อก 2 วาระ โดยการแก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นจากที่กำหนดไว้ว่า "จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้"

หลักการนี้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายของ อบต. ตัวอย่างเช่น พ.ร.บ.สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2546 กำหนดไว้ในมาตรา 58/2 ว่า "ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 2 วาระไม่ได้"

ซึ่งใน พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ.2546 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12 (2546) และ พ.ร.บ.องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ.2546 ก็เช่นเดียวกัน กำหนดให้นายกเทศมนตรีและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะอยู่ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้เช่นกัน

ผมเข้าใจว่า แนวความคิดของการปลดล็อกการดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น 2 วาระออกไปนั้น เป็นการริเริ่มโดยผู้บริหารท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ ตั้งแต่นายก อบจ. นายกเทศมนตรี และนายก อบต. สมทบกับนักวิชาการบางส่วนที่เห็นดีเห็นงามในแนวคิดนี้ ซึ่งสำหรับผมเองครั้งหนึ่งเคยเขียนแสดงความคิดเห็นไม่เห็นด้วย เพราะผมเห็นว่า ถ้าเป็นความต้องการโดยส่วนใหญ่จากผู้บริหารท้องถิ่นเองก็เท่ากับเป็นการแก้กฎหมายเพื่อตนเอง

ซึ่งเมื่อย้อนหลังไปพิจารณาก่อนมีรัฐธรรมนูญปี 2540 วาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น ก็ไม่ได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งเช่นกัน และผมเข้าใจว่า จุดยืน หลักการ และนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ ได้แสดงให้เห็นถึงการเสนอการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง และการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น ก่อกระแสความสนใจและมีส่วนร่วมเห็นด้วยของทั้งนักวิชาการ และประชาคมท้องถิ่นทั้งหลาย

ทั้งนี้ผมเข้าใจว่า การเสนอเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง เป็นการแก้ไขปัญหาการต่อรองผลประโยชน์จากสภาท้องถิ่น และต้องการให้ผู้บริหารมีเสถียรภาพและมีความรับผิดชอบต่อประชาชนมากขึ้น ส่วนการให้มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งก็เพื่อต้องการลดการสร้างอาณาจักรอำนาจ สร้างอิทธิพลท้องถิ่นและป้องกันการสืบทอดอำนาจซึ่งก่อนจะกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งได้ก็ใช้เวลาและมีการต่อสู้กันทางความคิดพอสมควร จนสามารถเกิดขึ้นโดยให้กำหนดวาระครั้งแรกกับเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ในสมัยที่พรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาล เมื่อปี พ.ศ. 2543 เป็นผลมาจากการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.เทศบาล ฉบับที่ 11 พ.ศ.2543

อย่างไรก็ตาม ได้มีความพยายามที่จะมีการเสนอแก้ไขกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจะปลดล็อกวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านวาระการรับหลักการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว โดยผู้เคลื่อนไหวส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นที่เป็นนายก อบจ. นายกเทศมนตรี และนายก อบต. ร่วมกันผลักดันและวิ่งเต้นเข้าหารัฐบาลชุดก่อนนายอภิสิทธิ์เพื่อลอบบีให้สมาชิกสภาผู้แทนฯ นำกฎหมายปลดล็อกวาระเข้าสภา

ผมจึงอยากเสนอให้พรรคประชาธิปัตย์ และนายอภิสิทธิ์ ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี ในฐานะเป็นประธานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ได้แสดงจุดยืนให้แน่ชัดว่าจะเอาอย่างไรในการแก้ไขกฎหมายปลดล็อกดังกล่าว เพราะจุดยืนของพรรคประชาธิปัตย์ก็คือ การกำหนดวาระผู้บริหารท้องถิ่น หรือจะฟังเสียงเพียงผู้บริหารท้องถิ่นหรือนักวิชาการบางคนซึ่งก็มีอยู่ไม่มาก แต่จงมองให้ลึกซึ้งว่า อปท. ยังมีสมาชิกสภาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่นอีกจำนวนมากที่ต้องรับผลกระทบจากผู้บริหารท้องถิ่นที่มักจะทำอะไรเพื่อรักษาฐานอำนาจของตนเอง และจุดยืนพรรคประชาธิปัตย์จะยืนอยู่บนหลักการเดิมหรือจะเอาใจผู้บริหารท้องถิ่น

ภาคผนวก ๑

: พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. ๒๕๓๗

(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

(๑)

พระราชบัญญัติ

สมาคมและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. ๒๕๓๗

ส่วนที่ ๒

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๕๘ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคน
หนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา
ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วน
ตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา
ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็น
สมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

(๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล
สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือ
เลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือ
ทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับ
สมัครเลือกตั้ง

(๒)

มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระและเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ภาคผนวก ๒

- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ กับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๓)

(สำเนา)

เลขรับ ๖๔/๒๕๕๑ วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้าและคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาเพื่อโปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ภราดร ปริศนานันท์กุล ผู้เสนอ

(นายภราดร ปริศนานันท์กุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) เอกพจน์ ปานแย้ม ผู้เสนอ

(นายเอกพจน์ ปานแย้ม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) สมเจตน์ ลิ้มปะพันธ์ ผู้เสนอ

(นายสมเจตน์ ลิ้มปะพันธ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) เหวงศักดิ์ เร่งไพบูลย์วงษ์ ผู้เสนอ

(นายเหวงศักดิ์ เร่งไพบูลย์วงษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) อัครวิน วิภูศิริ ผู้เสนอ

(นายอัครวิน วิภูศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) กัญญา ศิลปอาษา ผู้เสนอ

(นางสาวกัญญา ศิลปอาษา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) เกื้อกุล ด้านชัยวิจิตร ผู้เสนอ

(นายเกื้อกุล ด้านชัยวิจิตร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ณ์รัฐภูมิ ประเสริฐสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายณ์รัฐภูมิ ประเสริฐสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) ยุทธนา โปธสุธน ผู้เสนอ
(นายยุทธนา โปธสุธน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) กมล จิระพันธุ์วานิช ผู้เสนอ
(นายกมล จิระพันธุ์วานิช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) ปาริณา ไกรคุปต์ ปาจริยางกูร ผู้เสนอ
(นางปาริณา ไกรคุปต์ ปาจริยางกูร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) สัมพันธ์ ตั้งเบญจผล ผู้เสนอ
(นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล ผู้เสนอ
(นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) วรรชิต ทับสุวรรณ ผู้เสนอ

(นายวรรชิต ทับสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ ผู้เสนอ
(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) รัฐกิตติ์ ชาติพัฒน์ ผู้เสนอ
(นายรัฐกิตติ์ ชาติพัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) เสมอกัน เทียงธรรม ผู้เสนอ
(นายเสมอกัน เทียงธรรม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

(ลงชื่อ) พีระเดช ศิริวันสานนท์ ผู้เสนอ
(นายพีระเดช ศิริวันสานนท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

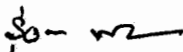
(ลงชื่อ) สามารถ ราชพลสิทธิ์ ผู้เสนอ
(นายสามารถ ราชพลสิทธิ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิจิตร พรพฤฒิพันธุ์ ผู้เสนอ
(นายวิจิตร พรพฤฒิพันธุ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย

สำเนาถูกต้อง

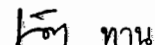

(นางสาวรุ่งนภา ชันนิโชติ)

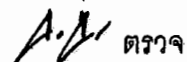
ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

พรประภา พิมพ์

ทวน

ตรวจ

(๕)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่
จำกัดให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๘/๒)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบาง
ประการไม่เหมาะสม เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของ
ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นดุลพินิจของประชาชน โดยเสรี จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

(๗)

ร่าง

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้ง
และมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”

มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)

พ.ศ.

โดยที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคชาติไทยเห็นสมควรเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งเป็นการแก้ไขหลักการสำคัญของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระหรือไม่เกินแปดปีนั้นไม่เหมาะสมต่อระบบการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องการเลือกบุคคลที่ตนเองไว้วางใจ หรือมีผลงานรับใช้ประชาชนโดยสุจริตเป็นที่ประจักษ์ แต่ก็ไม่สามารถเลือกบุคคลนั้นได้ รวมไปถึงผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ถูกจำกัดสิทธิมิให้เสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชนต่อไปอีกได้

ฉะนั้นควรปล่อยให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างเป็นอิสระในการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของคนที่มีการแข่งขันเสนอนโยบายบริหารท้องถิ่นอย่างสุจริตและเที่ยงธรรม

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกบทบังคับที่ห้ามมิให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ (ยกเลิกมาตรา ๕๘/๒)

๒.๒ กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากภารกิจหลายด้านยังอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย

แต่การบริหารการเลือกตั้งและการจัดการเลือกตั้งอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ กับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไข เพิ่มเติม
<p>พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖</p> <p>.....</p> <p>ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ ยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่.. พ.ศ.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล</p> <p>.....</p>	

<p>พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
<p>มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วัน เลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรง ตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>ในกรณีนายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ ถือเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่ง ได้อีกเมื่อพ้นเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วัน เลือกตั้ง และมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>ไม่จำกัดวาระการดำรง ตำแหน่ง</p>

ภาคผนวก ๓

- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ กับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๑๓)

(สำเนา)

เลขรับ ๘๘/๒๕๕๑ วันที่ ๒๑ ส.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้มาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พีระเพชร ศิริกุล ผู้เสนอ

(นายพีระเพชร ศิริกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) รังสิกร ทิมาตฤกะ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เกษม อุประ ผู้เสนอ

(นายรังสิกร ทิมาตฤกะ)

(นายเกษม อุประ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ประสงค์ บุรณ์พงศ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) นิพนธ์ ศิริเวช ผู้เสนอ

(นายประสงค์ บุรณ์พงศ์)

(นายนิพนธ์ ศิริเวช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เชิดพงศ์ ราชปองขันธุ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ยุทธพงษ์ แสงศรี ผู้เสนอ

(นายเชิดพงศ์ ราชปองขันธุ์)

(นายยุทธพงษ์ แสงศรี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ทองดี มนิสสาร ผู้เสนอ
(นายทองดี มนิสสาร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สมคิด บาลโธสง ผู้เสนอ
(นายสมคิด บาลโธสง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เชิดชัย วิเชียรวรรณ ผู้เสนอ
(นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุทธิชัย จริญญาเนตร ผู้เสนอ
(นายสุทธิชัย จริญญาเนตร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ดวงแข อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นางดวงแข อรรณนพพร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นันทนา ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นางนันทนา ทิมสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) โสภณ ชาร์มย์ ผู้เสนอ
(นายโสภณ ชาร์มย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ยรรยง ร่วมพัฒนา ผู้เสนอ
(นายยรรยง ร่วมพัฒนา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พันตำรวจโท สุรทิน พیمانเมธินทร์ ผู้เสนอ
(สุรทิน พیمانเมธินทร์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ สุนทรชัย ผู้เสนอ
(พงศ์พันธ์ สุนทรชัย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) กิตติศักดิ์ รุ่งธนเกียรติ ผู้เสนอ
(นายกิตติศักดิ์ รุ่งธนเกียรติ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุนทร ชัยวิรัตน์ ผู้เสนอ
(นางสาวสุนทร ชัยวิรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พัฒนา สังขทรัพย์ ผู้เสนอ
(นางพัฒนา สังขทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

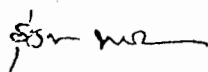
(ลงชื่อ) ธนเทพ ทิมสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายธนเทพ ทิมสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) จมพฏ บุญใหญ่ ผู้เสนอ
(นายจมพฏ บุญใหญ่)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สำเนาถูกต้อง

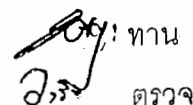

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานประชุม

ธนพร พิมพ์

ทวน
ตรวจ

(๑๕)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)

พ.ศ.....

.....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำกัดให้
ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๘/๒)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการ
ไม่เหมาะสมกับสถานะในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิ
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

(๑๗)

ร่าง

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)

พ.ศ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)

พ.ศ.....

โดยที่พรรคพลังประชาชนเห็นสมควรเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.....ซึ่งเป็นการแก้ไขหลักการสำคัญของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ปัจจุบัน ซึ่งได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระนั้นไม่เหมาะสมต่อระบบการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องการเลือกบุคคลที่ตนเองไว้วางใจ หรือมีผลงานรับใช้ประชาชนโดยสุจริตเป็นที่ประจักษ์ แต่ก็ไม่สามารถเลือกบุคคลนั้นได้ รวมไปถึงผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ถูกจำกัดสิทธิมิให้เสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชนต่อไปอีกได้

ฉะนั้นควรปล่อยให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างเป็นอิสระในการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนที่มีการแข่งขันเสนอนโยบายบริหารท้องถิ่นอย่างสุจริตเพื่อส่วนรวม

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติม โดยยกเลิกบทบังคับที่ห้ามมิให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ (ยกเลิกมาตรา ๕๗/๒)

จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖
กับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)พ.ศ.....

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)พ.ศ....	หมายเหตุในการ แก้ไขเพิ่มเติม
<p>พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมัย พระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย คำแนะนำและยินยอมของรัฐบาลดังต่อไปนี้</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่.. พ.ศ.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>.....</p>	

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖	ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)พ.ศ....	หมายเหตุในการ แก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่ง นับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่ วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้</p> <p>ในกรณีที่นายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบ ระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือเป็นหนึ่งวาระและเมื่อดำรงตำแหน่งสองวาระ ติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พ้น จากตำแหน่ง</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ...) พ.ศ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่ง นับแต่วันเลือกตั้ง และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่ วันเลือกตั้ง”</p> <p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เพื่อเปิดกว้างให้เป็น สิทธิและเสรีภาพของ ประชาชน</p>

ภาคผนวก ๔

- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายถวิล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายถวิล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๒๓)

(สำเนา)

เลขรับ ๑๐๐/๒๕๕๑ วันที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ข้าพเจ้าเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอดุสิตสภาพิจารณารวมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ถวิล ไพรสณฑ์

ผู้เสนอ

(นายถวิล ไพรสณฑ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)

สัมพันธ์ ตั้งเบญจผล

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

อภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์

ผู้เสนอ

(นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล)

(นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)

ธนิศพล ไชยนันท์

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

ชุมพล กาญจนะ

ผู้เสนอ

(นายธนิศพล ไชยนันท์)

(นายชุมพล กาญจนะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ)

สกลธี ภัททิยกุล

ผู้เสนอ

(ลงชื่อ)

ชรินทร์ รุ่งแสง

ผู้เสนอ

(นายสกลธี ภัททิยกุล)

(นายชรินทร์ รุ่งแสง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) เฉลิมชัย ศรีอ่อน ผู้เสนอ
(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อองอาจ คล้ามไพบูลย์ ผู้เสนอ
(นายอองอาจ คล้ามไพบูลย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา ผู้เสนอ
(นายยุคล ชนะวัฒน์ปัญญา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อนุชา บูรพชัยศรี ผู้เสนอ
(นายอนุชา บูรพชัยศรี)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ กัลยาศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วิรัตน์ วิริยะพงษ์ ผู้เสนอ
(นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) มন্ত্রী ปาน้อยนนท์ ผู้เสนอ
(นายมন্ত্রী ปาน้อยนนท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) พลตำรวจตรี วีระ อนันตกุล ผู้เสนอ
(วีระ อนันตกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ทศพล เพ็งส้ม ผู้เสนอ
(นายทศพล เพ็งส้ม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ศิริโชค โสกา ผู้เสนอ
(นายศิริโชค โสกา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สามารถ มะลูลิ้ม ผู้เสนอ
(นายสามารถ มะลูลิ้ม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) วุฒิพงษ์ นามบุตร ผู้เสนอ
(นายวุฒิพงษ์ นามบุตร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) แจ๊อ ราชสีห์ ผู้เสนอ
(นายแจ๊อ ราชสีห์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) พิมพ์ภัทรา วิชัยกุล ผู้เสนอ
(นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

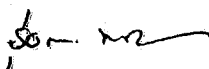
(ลงชื่อ) ประมวล พงศ์ถาวราเดช ผู้เสนอ
(นายประมวล พงศ์ถาวราเดช)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ทิวา เงินยวง ผู้เสนอ
(นายทิวา เงินยวง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สำเนาถูกต้อง

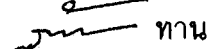

(นางสาวรุ่งนภา ชันนิโชติ)

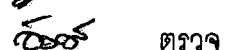
ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

พรประภา พิมพ์

ทาน

ตรวจ

(๒๕)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ

.....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๘/๒ มาตรา ๖๔ และเพิ่มเติมมาตรา ๖๔/๒

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๕๘/๒ ยังไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันเพราะเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง และเพื่อความสุจริตและเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง จึงห้ามนายกองการบริหารส่วนตำบลที่พ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด รักษาการในตำแหน่งในระหว่างการเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งของตนเอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๒๗)

ร่าง

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ นายกองการบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒

(๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๗/๑ วรคห้าหรือมาตรา ๘๒

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อมีกรณีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ (๕) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔/๒ เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๔ ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ถ้าไม่มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนใดคนหนึ่งหรือถ้าไม่มีรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการชั่วคราว

ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจะปฏิบัติหน้าที่ได้เท่าที่จำเป็นภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ใช้อำนาจแต่งตั้งข้าราชการองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) ไม่อนุมัติงานหรือโครงการที่เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามข้อบัญญัติ ระเบียบ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

(๓) ไม่ใช้ทรัพยากรหรือบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อกระทำการใดซึ่งมีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล”

(๒๙)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(นายกรัฐมนตรี)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปได้จัดทำขึ้นเพื่อชี้แจงความเป็นมาและสรุปรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติห้ามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระ นั้น ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องการเลือกบุคคลที่ไว้วางใจหรือมีผลงานรับใช้ประชาชนมาเป็นอย่างดี มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์แต่ก็ไม่สามารถเลือกตั้งบุคคลนั้น ได้ และยังเป็นการจำกัดสิทธิผู้ดำรงตำแหน่งที่เสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชนอีกด้วย

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. แก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกบทบังคับที่ห้ามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ (มาตรา ๕๘/๒)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ ในกรณีการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกให้ชัดเจนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

^{แก้ไข} ๓. ~~แก้ไข~~เพิ่มเติมมาตรา ๖๔/๒ ^{แก้ไข} เพื่อให้มีให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พ้นจากตำแหน่งรักษาการในตำแหน่งในระหว่างการเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งของตน โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแทนจนกว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งในตำแหน่งนี้เข้ารับหน้าที่

ภาคผนวก ๕

- : ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายนิยม วรรณัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายนิยม วรรณัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๓๑)

(สำเนา)

เลขที่ ๑๑๓/๒๕๕๑ วันที่ ๒๒ ต.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติ

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาเพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) นิยม วรปัญญา ผู้เสนอ

(นายนิยม วรปัญญา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) อติศักดิ์ โภคกุลกานนท์ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) สานิต เทพวงศ์ศิริรัตน์ ผู้เสนอ

(นายอติศักดิ์ โภคกุลกานนท์)

(นายสานิต เทพวงศ์ศิริรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุขาย ศรีสุรพล ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ผู้เสนอ

(นายสุขาย ศรีสุรพล)

(นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

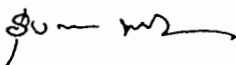
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(โปรดพลิก)

(๓๒)

(ลงชื่อ) ทศนียา รัตนเศรษฐ ผู้เสนอ (นางทศนียา รัตนเศรษฐ)	(ลงชื่อ) วิเชียร อุดมศักดิ์ ผู้เสนอ (นายวิเชียร อุดมศักดิ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) นิรมิต สุจารี ผู้เสนอ (นายนิรมิต สุจารี)	(ลงชื่อ) เสรี สาระนันท์ ผู้เสนอ (นายเสรี สาระนันท์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ (นายนิยม เวชกามา)	(ลงชื่อ) ร้อยตรี ปรพล อติเรกสาร ผู้เสนอ (ปรพล อติเรกสาร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) ทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ ผู้เสนอ (นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์)	(ลงชื่อ) ไกร ดาบธรรม ผู้เสนอ (นายไกร ดาบธรรม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา
(ลงชื่อ) อรุณี ชำนาญยา ผู้เสนอ (นางสาวอรุณี ชำนาญยา)	(ลงชื่อ) จิตติมา ฉายแสง ผู้เสนอ (นางจิตติมา ฉายแสง)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) ประเสริฐ บุญเรือง ผู้เสนอ (นายประเสริฐ บุญเรือง)	(ลงชื่อ) ประจักษ์ แก้วกล้าหาญ ผู้เสนอ (นายประจักษ์ แก้วกล้าหาญ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน
(ลงชื่อ) เฉลิมชาติ การุญ ผู้เสนอ (นายเฉลิมชาติ การุญ)	(ลงชื่อ) ยุชรี ชูสารอ ผู้เสนอ (นายยุชรี ชูสารอ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อแผ่นดิน
(ลงชื่อ) วิจิตร พรพุดมิพันธุ์ ผู้เสนอ (นายวิจิตร พรพุดมิพันธุ์)	(ลงชื่อ) กรรณิการ์ เจริญพันธ์ ผู้เสนอ (นางกรรณิการ์ เจริญพันธ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคมาชฌิมาธิปไตย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

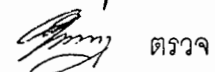
ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

ธนพร พิมพ์

ทาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
 ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)
 พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘ มาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๕๘/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘/๕ และ
 มาตรา ๖๔(๕)และวรรคสามแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้
 นายกองตำบลบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ยังไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์
 ในปัจจุบัน จึงสมควรกำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกนายกองตำบลบริหารส่วนตำบล
 จากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วย
 ความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๓๕)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ...) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง

ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ประกาศชื่อผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับเลือก

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าหรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

(๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันที่ได้รับเลือก”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วันที่ได้รับเลือกและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๕ ก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

การประชุมเพื่อแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้กระทำโดยเปิดเผย โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรแจกให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนที่มาประชุมด้วย

ให้นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี

คำแถลงนโยบายของนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลและรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย ให้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลและประกาศทางหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสองวันติดต่อกันด้วย”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

“(๕) มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความของวรรคสามในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในระหว่างที่ไม่มีนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล”

มาตรา ๙ ให้นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ยังไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน จึงสมควรกำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้

๒.๑ กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ประกาศชื่อผู้ซึ่งได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายของผู้มีสิทธิรับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง และหลักเกณฑ์ในการแถลงนโยบายก่อนที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะเข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๔ , ๕ , ๖)

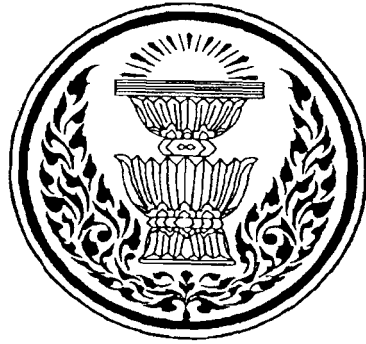
๒.๓ กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ร่างมาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดบทเฉพาะกาลให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๙)

ภาคผนวก ๖

: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน
ของ
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

(๔๒)

ที่ ๑๖๗/๒๕๕๒

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายถวิล ไพรสณฑ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และให้คณะกรรมการคณะเดียวกันกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายจรินทร์ จักกะพาก	๒. นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน
๓. นายชาดา ไทยเศรษฐ์	๔. นายชาติรี อยู่ประเสริฐ
๕. นายชินวรณ์ บุญเกียรติ	๖. นายคุณฐิติ สุวัฒน์วิทยากร
๗. นายถวิล ไพรสณฑ์	๘. นายทศพล เฟื่องส้ม
๙. นายเทวฤทธิ์ นิกรเทศ	๑๐. นายเทอดเกียรติ ชินสรนันท์
๑๑. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	๑๒. นางนันทนา ทิมสุวรรณ
๑๓. นายนิยม วรปัญญา	๑๔. พันตำรวจโท นฤกุล แสงศิริ
๑๕. นายประจักษ์ แก้วก๊กสำหาญ	๑๖. นายประนอม โพธิ์คำ
๑๗. นายประมวณ พงศ์ถาวราเดช	๑๘. นายประเสริฐ บุญชัยสุข
๑๙. นายประเสริฐ บุญเรือง	๒๐. ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช
๒๑. นายพีระเพชร ศิริกุล	๒๒. นายไพจิตร ศรีวรขาน
๒๓. นายภราดร ปริศนานันทกุล	๒๔. นางมลวิทย์ ธัญญสกุลกิจ
๒๕. นายมานพ ปัทมมาลัย	๒๖. นางสาวละออง คิยะไพรัช
๒๗. นายวสันต์ วรรณโรทร	๒๘. นายวันชัย จันทร์พร
๒๙. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	๓๐. นายวิรัช รัมย์

๓๑. นายสุภชัย ศรีหาล้า

๓๒. นายสมชาย โล่สถาพรพิพิธ

๓๓. นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล

๓๔. นายอรรถพร พลบุตร

๓๕. นายอันวาร์ สาและ

๓๖. นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา
เพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ประจักษ์ แก้วกัลยา

(นายประจักษ์ แก้วกัลยา)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๒๔-๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๒๕

สำเนาถูกต้อง

(นายสามารถ กัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

อโชนัย / ร่าง

อโชนัย / พิมพ์

ธวัชชัย / ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ ธวัชชัย, อโชนัย

ครั้งที่ ๒ วิลาวรรณ, เม่าพันธ์

ครั้งที่ ๓ อัครเดช, อารีษา

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายถวิล ไพรสมนต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และให้คณะกรรมการคณะเดียวกันกับที่พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายประจักษ์ แก้วกล้าหาญ	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายชินวรณ์ บุญเกียรติ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายพีระเพชร ศิริกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายภราดร ปริศนานันทกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายถวิล ไพรสมนต์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๖) นายไพจิต ศรีวรขาน	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๗) นายจรินทร์ จักกะพาก	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นายอันวาร์ สาและ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๙) นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๐) ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๑) นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นายนิพนธ์ เปรมกมล วิทยากร ๘ ว. สำนัก

กรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๑) นายสัตยจิต พวงนาค	ผู้อำนวยการส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
(๒) พ.จ.อ. ชรินทร์ ราชฉวี	ผู้อำนวยการส่วนประสานการถ่ายโอน
บุคลากรและมาตรฐานตำแหน่ง
(๓) นายสาจิต จันทร์ศิริ	นิติกร ระดับชำนาญการ

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายอรรถสิทธิ์ กันมล นักกฎหมายกฤษฎีกา ระดับชำนาญการ

๔.๒ ผู้แทนพนักงานส่วนท้องถิ่น

(๑) นายฉัตรกุล ชื่นสุวรรณกุล	ปลัดเทศบาลเมืองปทุมธานี
(๒) นางกฤษณา เอี่ยมแสน	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
(๓) นายธีร์รัช แก้วช่วง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
ศรีษะจรเข้เงิน้อย

๕. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๕.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๑) นายพิชญ พรหมจารีย์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงาน
บุคคลส่วนท้องถิ่น
(๒) นายพราหมณ์ นิยะบุตร	นิติกร ระดับชำนาญการ

๕.๒ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) นายประภัสร์ ภูเจริญ	นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาล
แห่งประเทศไทย
(๒) นายธนาวุฒิ ภัคตรนิกร	ประธานที่ปรึกษาสมาคมสันนิบาตเทศบาล
แห่งประเทศไทย
(๓) นายประจักษ์ เขียนนอก	ผู้ช่วยเลขานุการสมาคมองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
(๔) นายสุรศักดิ์ จาดบุญนาค	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ

๖. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๗. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u> แก้ไขมาตรา ๕๘/๒	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๕</u> แก้ไขมาตรา ๖๔	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายไพจิต ศรีวรขาน (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขความในวรรคสามของมาตรา ๖๔ ที่คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“ในระหว่างที่ไม่มีนายกองคํการบรหิรส่วนตํบล ให้ปลัดคํการบรหิรส่วนตํบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกองคํการบรหิรส่วนตํบลเท่าที่จําเป็นได้จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองคํการบรหิรส่วนตํบล แต่ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องไม่กระทํการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการใหม่หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อผู้บรหิรองค์การบรหิรส่วนตํบลชุดต่อไป หรือไม่เป็นการโอนงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงงานหรือโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบรหิรส่วนตํบลมาแล้ว”

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แล้วเห็นว่าควรมีข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา โดยในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาคํบลและองค์การบรหิรส่วนตํบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการได้พิจารณาโดยใช้ร่างพระราชบัญญัติสภาคํบลและองค์การบรหิรส่วนตํบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยนายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา แต่เนื่องจากหลักการและเหตุผลของ

ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีเนื้อหาไม่ครอบคลุมกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้นำเอาหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายถวิล ไพรสณฑ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้รับ หลักการมาแล้วมาร่วมพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขในส่วนของหลักการและเหตุผลของร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการ เป็นดังนี้

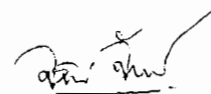
“หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำกัดให้ต้อง ดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้เพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒) และแก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจาก ตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจาก ตำแหน่ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔)”

“เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบาง ประการไม่เหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับ เลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและกำหนด ขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของ คณะกรรมการวิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ

ร่าง

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ดาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒

(๖) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๗/๑ วรรคห้า หรือมาตรา ๘๒

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอกการลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่ดียังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอกการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่านายกององค์การบริหารส่วนตำบลไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกององค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ (๕) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

ในระหว่างที่ไม่มีนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกององค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็น ได้จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการใหม่หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชุดต่อไป หรือไม่เป็น

การ โอนงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงงานหรือ โครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วน
ตำบลมาแล้ว วันแต่จะ ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด”

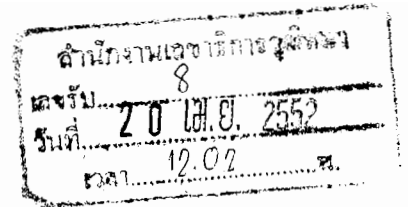
.....

.....

ภาคผนวก ๗

: ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ตัวที่ ๒๒
ที่ สผ ๐๐๑๔/๓๗๗๓

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

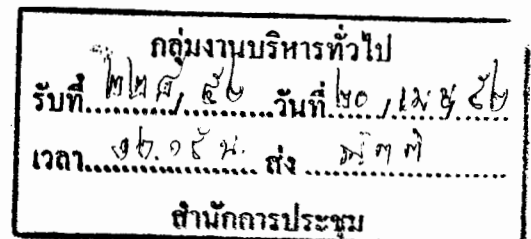
ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖

๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๗

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๗/๓๗ ๑๖๕๕๖
วันที่ ๒๐ เม.ย. ๕๒
เวลา ๑๖.๓๐ น.
สำนักงานประชุม

(๕๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำกัด
ให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการ
ไม่เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิ
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

(นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๕๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมวาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่จำกัดให้ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันเพียงสองวาระ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสม เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นดุลพินิจของประชาชนโดยเสรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๕๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖
มาตรา ๕๘/๒ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๔/๒

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
มาตรา ๕๘/๒ ยังไม่เหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบันเพราะเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน
ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง และเพื่อความสุจริตและเที่ยงธรรม
ในการเลือกตั้ง จึงหำมนายกองคการบริหารส่วนตำบลที่พ้นจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด รักษาการ
ในตำแหน่งในระหว่างการเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้ง
ของตนเอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายถวิล ไพรสณฑ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๕๕)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

(๕๖)

-๒-

"มาตรา ๕๘/๒ ให้นายกองคํการบรหการส่วนตําบลดํารงตําหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง
และมีระยการดํารงตําหน่งครวละสี่ปีนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง"

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสุภาวดี ดันตระกุล)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห้สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..)

พ.ศ.....

โดยที่พรรคพลังประชาชนเห็นสมควรเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่..) พ.ศ.....ซึ่งเป็นการแก้ไขหลักการสำคัญของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ปัจจุบัน ซึ่งได้จัดทำบันทึกวิเคราะห้สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระนั้นไม่เหมาะสมต่อระบบการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องการเลือกบุคคลที่ตนเองไว้วางใจ หรือมีผลงานรับใช้ประชาชน โดยสุจริตเป็นที่ประจักษ์ แต่ก็ไม่สามารถเลือกบุคคลนั้นได้ รวมไปถึงผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ถูกจำกัดสิทธิมิให้เสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชนต่อไปอีกได้

ฉะนั้นควรปล่อยให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างเป็นอิสระในการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนที่มีการแข่งขันเสนอนโยบายบริหารท้องถิ่นอย่างสุจริตเพื่อส่วนรวม

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกบทบังคับที่ห้ามมิให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ (ยกเลิกมาตรา ๕๘/๒)

จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

(นายพีระเพชร ศิริกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๕๘)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่...)

พ.ศ.

โดยที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคชาติไทยเห็นสมควรเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่...) พ.ศ. ซึ่งเป็นการแก้ไขหลักการสำคัญของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระหรือไม่เกินแปดปีนั้นไม่เหมาะสมต่อระบบการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องการเลือกบุคคลที่ตนเองไว้วางใจ หรือมีผลงานรับใช้ประชาชนโดยสุจริตเป็นที่ประจักษ์ แต่ก็ไม่สามารถเลือกบุคคลนั้นได้ รวมไปถึงผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ถูกจำกัดสิทธิมิให้เสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชนต่อไปอีกได้

ฉะนั้นควรปล่อยให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างเป็นอิสระในการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของคนที่มีการแข่งขันเสนอ นโยบายบริหารท้องถิ่นอย่างสุจริตและเที่ยงธรรม

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกบทบังคับที่ห้ามมิให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ (ยกเลิกมาตรา ๕๘/๒)

๒.๒ กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากภารกิจหลายด้านยังอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย

แต่การบริหารการเลือกตั้งและการจัดการเลือกตั้งอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย

(นายภราดร ปริศนานันท์กุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปได้จัดทำขึ้นเพื่อชี้แจงความเป็นมาและสรุปรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้บัญญัติห้ามนายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสองวาระ นั้น ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องการเลือกบุคคลที่ไว้วางใจหรือมีผลงานรับใช้ประชาชนมาเป็นอย่างดี มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์แต่ก็ไม่สามารถเลือกตั้งบุคคลนั้นได้ และยังเป็นการจำกัดสิทธิผู้ดำรงตำแหน่งที่เสนอตัวเข้ามารับใช้ประชาชนอีกด้วย

๒. สาระสำคัญของร่าง : พระราชบัญญัติ

๑. แก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกบทบังคับที่ห้ามนายกองการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระ (มาตรา ๕๘/๒)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ ในกรณีการพ้นจากตำแหน่งของนายกองการบริหารส่วนตำบลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกให้ชัดเจนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๓. ^{ผู้รัฐ}แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔/๒ เพื่อมิให้นายกองการบริหารส่วนตำบลที่พ้นจากตำแหน่งรักษาการในตำแหน่งในระหว่างการเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งของตน โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายกองการบริหารส่วนตำบลแทนจนกว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งในตำแหน่งนี้เข้ารับหน้าที่